

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI

FAKULTA EKONOMICKÁ

Bakalářská práce

Analýza a komparace spotřebitelských úvěrů a půjček v ČR

**Analysis and comparison of consumer credits and loans in
Czech republic**

Jana Květová

Plzeň 2012

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma

„Analýza a komparace spotřebitelských úvěrů a půjček v ČR“

vypracovala samostatně pod odborným dohledem vedoucího bakalářské práce za použití pramenů uvedených v příložené bibliografii.

V Plzni, dne 2.5.2012

.....

podpis autora

PODĚKOVÁNÍ

Zde bych chtěla poděkovat všem, kteří mi při sestavování této práce jakkoli pomáhali, především Ing., Mgr. Milanu Svobodovi za velmi cenné rady a čas, který mi věnoval při odborných konzultacích.

Obsah

ÚVOD	8
1 MOŽNOSTI DLUHOVÉHO FINANCOVÁNÍ V ČR	10
1.1 Členění úvěrů	10
1.2 Kontokorentní úvěr	13
1.3 Revolvingový úvěr	13
1.4 Splátkový úvěr	13
1.5 Spotřebitelský úvěr	13
2 ÚVĚROVÝ PROCES	17
2.1 Žádost o poskytnutí úvěru	17
2.2 Úvěrová analýza.....	18
2.3 Uzavření úvěrové smlouvy	20
2.4 Kontrola dodržování podmínek	21
2.5 Splacení úvěru.....	22
3 HODNOTÍCÍ KRITÉRIA	23
3.1 Úroková sazba.....	23
3.2 Splátky	24
3.2.1 Najednou v době splatnosti	24
3.2.2 Najednou po uplynutí výpovědní lhůty	24
3.2.3 Úvěry splatné při konstantním úmoru	24
3.2.4 Úvěry splatné při konstantní anuitě.....	25

3.3	RPSN.....	29
3.4	Celková cena úvěru	32
3.5	Podmínky získání úvěru.....	32
3.6	Pojištění	33
3.7	Možnost konsolidace.....	34
4	ANALÝZA ÚVĚRŮ NA TRHU ČR – MODELOVÉ SITUACE... 35	
4.1	Metodika.....	35
4.2	Modelové situace.....	35
4.2.1	Modelová situace č. 1	36
4.2.2	Modelová situace č. 2.....	36
4.2.3	Modelová situace č. 3.....	36
4.3	GE Money Bank.....	36
4.3.1	Modelová situace č. 1	37
4.3.2	Modelová situace č. 2.....	39
4.3.3	Modelová situace č. 3.....	40
4.4	Česká spořitelna, a.s.	41
4.4.1	Modelová situace č. 1	41
4.4.2	Modelová situace č. 2.....	42
4.4.3	Modelová situace č. 3.....	43
4.5	Komerční banka, a.s.....	44
4.5.1	Modelová situace č. 1	44
4.5.2	Modelová situace č. 2.....	45
4.5.3	Modelová situace č. 3.....	45

4.6 Cetelem	46
4.6.1 Modelová situace č. 1	46
4.6.2 Modelová situace č. 2.....	47
4.6.3 Modelová situace č. 3.....	48
4.7 Home Credit a.s.	48
4.7.1 Modelová situace č. 1	49
4.7.2 Modelová situace č. 2.....	49
4.7.3 Modelová situace č. 3.....	51
4.8 Provident Financial s.r.o.	51
4.8.1 Modelová situace č. 1	52
4.8.2 Modelová situace č. 2.....	53
5 KOMPARACE ÚVĚRŮ	55
5.1 Modelová situace č. 1.....	55
5.2 Modelová situace č. 2.....	59
5.3 Modelová situace č.3.....	61
6 ZÁVĚR	63
7 SEZNAM TABULEK A OBRÁZKŮ	65
8 SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK	66
9 SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	67
10 PŘÍLOHA: SMLOUVA O HOTOVOSTNÍM ÚVĚRU	69

ÚVOD

Lidé mají svá přání a potřeby, které chtějí realizovat. Jejich realizace je však možná jen za určité investice, kterou může být vlastní aktivita, přičinění, práce nebo finanční prostředky. Finanční prostředky buď máme, nebo si je nějakým způsobem potřebujeme opatřit. Stále více lidí upřednostňuje okamžitou spotřebu na úkor vyšších výdajů v budoucnosti. Není tedy divu, že dluhové zatížení domácností roste. Dle zdrojů České národní banky (ČNB, 2012) jen v únoru roku 2012 vzrostly dluhy domácností o 988,6 milionů korun na 1,119 bilionu korun. Největším problémem však je stoupající trend tzv. rizikových úvěrů, kdy se dlužníci dostávají do problémů se splácením, což může vyústit až v osobní bankrot.

Tato práce má výše nastíněnou situaci reflektovat. Jejím cílem je provést analýzu produktů nabízených v rámci spotřebitelských úvěrů a v tomto ohledu by mohla být užitečným vodítkem pro spotřebitele. Na základě teoretických poznatků a zejména informací získaných od vybraných finančních institucí budou spotřebitelské úvěry porovnávány, a to především podle RPSN, úrokové sazby, ale i dalších kritérií, která jsou z pohledu klienta důležitá. Nakonec by měla práce nabídnout aktuálně nejvýhodnější produkt ve zkoumané oblasti.

Podklady a zdroji pro vypracování byly nejen informace získané z odborných publikací zabývajících se problematikou úvěrů, ale především údaje získané od vybraných finančních institucí. Zde se pak jednalo o informace zveřejněné na internetových stránkách či v propagačních materiálech nebo získané na pobočkách při osobním jednání.

V první kapitole budou nejprve představeny úvěry obecně a bude provedeno jejich základní rozdělení. Vzhledem k tomu, že je tato práce věnována spotřebitelským úvěrům, v další části bude pozornost zaměřena právě na tuto oblast, zvláště na produkty, které jsou potenciálním klientům v rámci spotřebitelských úvěrů nabízeny. V neposlední řadě bude pojednáno o tom, které subjekty či instituce zkoumané produkty poskytují.

Druhá kapitola bude věnována úvěrovému procesu a v další kapitole budou vymezena jednotlivá kritéria, např. RPSN, úroková sazba, splátka apod., kterým spotřebitelé věnují pozornost a podle kterých budou také jednotlivé vybrané produkty porovnávány.

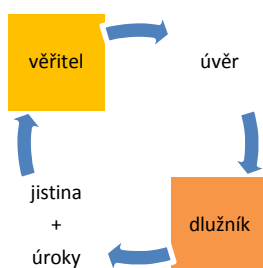
Čtvrtá kapitola se bude zabývat vlastní analýzou produktů oslovených finančních společností, které jsou vhodné pro použití na stanovené modelové příklady. Pozornost bude zaměřena především na zvolená kritéria.

V poslední kapitole proběhne komparace zvolených kritérií. Toto srovnání by mělo přispět k snazší orientaci na trhu spotřebitelských úvěrů a půjček s přihlédnutím k preferovanému kritériu. Pro jednotlivé modelové příklady by měla být zvolena neoptimálnější varianta řešení.

1 MOŽNOSTI DLUHOVÉHO FINANCOVÁNÍ V ČR

Jednou z nejrozšířenějších možností, jak pokrýt zvýšené výdaje na zajištění svých aktuálních potřeb, je půjčka nebo úvěr, jejichž podstata je vymezena příslušnými zákony.¹ Půjčku, v kontextu této práce, stejně jako úvěr můžeme chápat jako vztah mezi věřitelem a dlužníkem, kdy mezi nimi dochází k přesunu finančních prostředků, viz schéma na obr. č. 1. Věřitel poskytuje dlužníkovi určitý obnos a dlužník se zavazuje, že ve stanovené době kromě této částky zaplatí i úroky.

Obr. č. 1.: Schéma úvěru

Zdroj: vlastní zpracování, 2012

1.1 Členění úvěrů

Jednotný postup, jak rozdělit úvěry, neexistuje, neboť kritérií, podle kterých je možné úvěry členit, je mnoho a mohou se navzájem prolínat. Představena bude jedna z možností dělení úvěrů, převzata z (Půlpánová, 2007; Šenkýřová a kol., 2010).

Podle měny

- korunové (poskytované v Kč)
- devizové (poskytované v cizí měně)

Podle úvěrovaného subjektu

- mezibankovní úvěry

¹ Zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, §§ 657 – 658 (Smlouva o půjčce).
Zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, §§ 497 – 507 (Smlouva o úvěru).
Zákon č. 145/2010 Sb., o spotřebitelském úvěru a o změně některých zákonů.

- produktivní úvěry (slouží k financování provozních a investičních potřeb podnikatelských subjektů)
- úvěry občanům (různé formy spotřebitelských úvěrů a hypotéky)
- další úvěry, např. obcím

Podle účelovosti

- účelové (na předem stanovený účel, např. automobil; banka vyplácí úvěr přímo prodejci na základě vystavené faktury)
- neúčelové (peníze jsou klientům převedeny na účet, jejich použití se nezjišťuje; oproti účelovému úvěru je vyšší úroková sazba)

Podle účelu

- provozní, které slouží k zajištění dodávek surovin a materiálu pro výrobu, náklady na opravy a režijní výdaje, mzdy pracovníků, nájemné apod.
- investiční úvěry jsou určeny ke krytí výdajů na nákup zařízení, technologií, výstavbu nových prostor apod.
- hypoteční úvěry představují formu investičních úvěrů, které slouží pro nákup, rekonstrukci a výstavbu nemovitostí
- americká hypotéka tvoří zvláštní typ úvěru, který je určen pouze lidem vlastnícím nemovitost, kterou jsou ochotni dát do zástavy; na rozdíl od klasického hypotečního úvěru mohou být prostředky využity na nákup jakéhokoliv zboží nebo služeb
- překlenovací úvěr představuje zvláštní formu provozního úvěru a má přesně definovaný účel a tím se rozumí zajištění platební schopnosti
- spotřebitelský úvěr představuje specifickou formu investičního úvěru, který je určen k financování investic soukromých osob, domácností

Podle způsobu poskytnutí

- celá suma najednou
- postupně v několika částkách a dohodnutých termínech
- variabilně, např. kontokorent

Podle způsobu splácení

- najednou po uplynutí doby splatnosti
- postupně v nepravidelných splátkách
- postupně v pravidelných splátkách

Podle způsobu zajištění

- nezajištěné
- s osobním zajištěním (ručitel uhradí část nebo zbytek úvěru, pokud dlužník neplatí)
- s věcným zajištěním (movitou nebo nemovitou věcí v přibližné ceně úvěru)

Podle doby splatnosti

- krátkodobé (splatné do jednoho roku)
- střednědobé (zpravidla splatné v rozmezí jednoho až pěti let)
- dlouhodobé (s delší splatností než pět let; banky je zpravidla požadují splatit do deseti let, ale mohou být i s delší splatností, např. hypotéky)

Dle Šenkýřové (Šenkýřová a kol., 2007) jsou z výše uvedeného podstatné hlavně tyto dva rysy, splatnost a účel úvěru:

„Krátkodobé úvěry...kontokorentní úvěr, směneční eskontní úvěr, akceptační úvěr, negociační úvěr, ramboursní úvěr, avalový úvěr a lombardní úvěr...“ (Šenkýřová a kol., 2007, str. 191)

„Bankovní střednědobé a dlouhodobé úvěry...mohou mít stejnou formu jako úvěry krátkodobé...Jsou to např. emisní půjčky, dluhopisy nebo konsorcium...hypotéční úvěr...“ (Šenkýřová a kol., 2007, str. 199, 201)

Další či podrobnější členění úvěrů není předmětem této práce, která je zaměřena na krátkodobé a střednědobé úvěry určené občanům respektive domácnostem, proto bude těmto produktům věnována větší pozornost.

1.2 Kontokorentní úvěr

Kontokorentní úvěr je podmíněn vlastnictvím běžného účtu. Na žádost klienta může banka upravit stávající běžný účet na účet s povoleným přečerpáním, tedy kontokorent. Banka stanoví úvěrový rámec, z něhož klient může variabilně čerpat prostřednictvím debetní karty vystavené k běžnému účtu. Splátky probíhají formou veškerých příchozích plateb na účet. Banky většinou vyžadují, aby byl účet nejpozději do jednoho roku vyrovnán. Tento úvěr patří k jedněm z nejdražších a měl by sloužit jen krátkodobě k vyrovnání výkyvů na běžném účtu. (Půlpánová, 2010)

1.3 Revolvingový úvěr

Revolvingové úvěry jsou poskytované formou úvěrového rámce na úvěrovém účtu klienta. Odtud klient opakovaně čerpá a splátkami opět doplňuje určitý finanční obnos. Úroky jsou placeny pouze z vyčerpané částky, přičemž některé společnosti nabízí časově omezené bezúročné období. Čerpání úvěru je možné prostřednictvím kreditní karty, se kterou je možné platit u obchodníků i vybírat hotovost v bankomatech. (Půlpánová, 2010)

1.4 Splátkový úvěr

Charakteristickým rysem těchto úvěrů jsou pravidelně se opakující splátky, většinou v měsíčních intervalech. Jsou poskytovány bezhotovostně a mají obvykle účelový charakter. Tyto úvěry mohou mít formu jak přímou, kdy si dlužník sjednává úvěr s věřitelem sám, tak nepřímou, kdy mezi dlužníka a věřitele vstupuje zprostředkovatel, prodejce konkrétního zboží. (Dvořák, 2001)

1.5 Spotřebitelský úvěr

Spotřebitelské úvěry jsou v rámci legislativy řešeny zákonem č. 145/2010 Sb., o spotřebitelském úvěru a o změně některých zákonů. V tomto zákoně je spotřebitelský úvěr definován jako „...*práva a povinnosti související s odloženou platbou, půjčkou, úvěrem nebo jinou obdobnou finanční službou poskytovanou nebo přislíbenou spotřebiteli věřitelem, nebo zprostředkovatelem.*“ Spotřebitelem se v tomto zákoně rozumí fyzická nepodnikající osoba. Jde tedy o úvěr určený výhradně soukromým osobám a domácnostem k financování nákupu spotřebních předmětů či jiných

spotřebních výdajů, např. dovolené. Tento zákon vymezuje úvěry, jichž se netýká. Jedná se např. o úvěry:

- poskytnuté pro účely bydlení
- sjednané v podobě nájmu věci nebo leasingu
- s celkovou výší nižší než 5 000 Kč nebo vyšší než 1 880 000 Kč
- kdy zaměstnavatel poskytuje svým zaměstnancům úvěr s RPSN nižší, než je na trhu obvyklé
- v podobě bezplatného odložení platby stávajícího dluhu
- při jejichž poskytnutí je věřiteli přenechána movitá věc a věřiteli nevzniká právo na vrácení peněz aj.

Snahou tohoto zákona je především ochránit spotřebitele, proto „...*Před uzavřením smlouvy, ve které se sjednává spotřebitelský úvěr, musí být spotřebiteli poskytnuty informace o*

- a) druhu spotřebitelského úvěru,*
- b) věřiteli a případně o zprostředkovateli spotřebitelského úvěru,*
- c) celkové výši spotřebitelského úvěru a podmínkách jeho čerpání,*
- d) době trvání spotřebitelského úvěru,*
- e) zboží nebo službě a o jejich ceně, která by byla placena bez využití spotřebitelského úvěru, v případě spotřebitelského úvěru ve formě odložené platby za zboží nebo službu a smluv o vázaném úvěru,*
- f) výpůjční úrokové sazbě, podmínkách upravujících použití této sazby a případně o jakémkoliv indexu nebo referenční sazbě použitelné pro počáteční úrokovou sazbu, jakož i o době, podmínkách a postupu pro změnu úrokové sazby; uplatňují-li se za různých okolností různé úrokové sazby, uvádějí se výše uvedené informace o všech úrokových sazbách,*
- g) celkové částce splatné spotřebitelem a roční procentní sazbě nákladů na spotřebitelský úvěr, která musí být dále vysvětlena prostřednictvím reprezentativního příkladu s uvedením veškerých předpokladů použitých pro její*

výpočet, u které je věřitel povinen zohlednit požadavky na spotřebitelský úvěr, které mu spotřebitel sdělil; stanoví-li smlouva, ve které se sjednává spotřebitelský úvěr, různé způsoby čerpání s různými poplatky nebo výpůjčními úrokovými sazbami a použije-li věřitel předpoklad uvedený v části II písm. b) této přílohy, uvede, že jiné mechanismy čerpání uplatňované na tento typ spotřebitelského úvěru mohou vést k vyšším ročním procentním sazbám nákladů na spotřebitelský úvěr,

- h) výši, počtu a četnosti plateb, jež má spotřebitel provést, případně o způsobu přiřazování plateb k jednotlivým dlužným částkám s různými výpůjčními úrokovými sazbami pro účely splácení,*
- i) poplatcích za vedení jednoho nebo více účtů zaznamenávajících platební transakce a čerpání, ledaže je otevření účtu nepovinné, dále o poplatcích za používání platebních prostředků pro platební transakce i čerpání a o veškerých ostatních poplatcích vyplývajících ze smlouvy, ve které se sjednává spotřebitelský úvěr, a o podmínkách, za nichž lze tyto poplatky změnit,*
- j) případné povinnosti spotřebitele hradit notáři náklady spojené s uzavřením smlouvy, ve které se sjednává spotřebitelský úvěr,*
- k) případné povinnosti uzavřít smlouvu o doplňkové službě související se smlouvou, ve které se sjednává spotřebitelský úvěr, zejména pojištění, je-li uzavření smlouvy o doplňkové službě povinné pro získání spotřebitelského úvěru nebo pro jeho získání za nabízených podmínek,*
- l) stanovené úrokové sazby použitelné v případě opožděných plateb nebo smluvní pokutě v případě prodlení spotřebitele a o veškerých dalších důsledcích vyplývajících z prodlení spotřebitele,*
- m) případném požadovaném zajištění,*
- n) právu na odstoupení od smlouvy, ve které se sjednává spotřebitelský úvěr,*
- o) právu na předčasné splacení spotřebitelského úvěru, o případném právu věřitele na náhradu vzniklých nákladů a o způsobu jejich stanovení,*

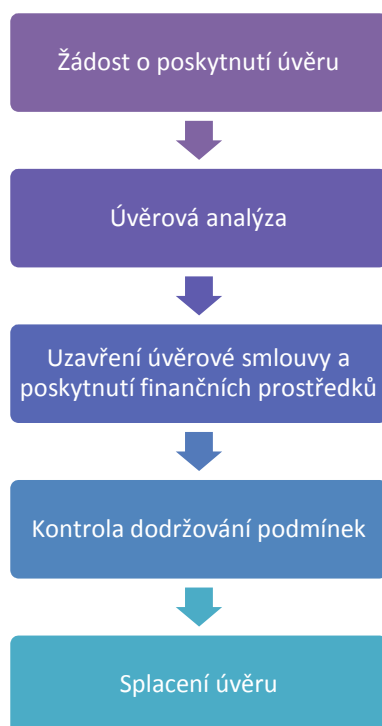
- p) *právu spotřebitele na okamžité a bezplatné vyrozumění o výsledku vyhledávání v databázi umožňující posouzení úvěruschopnosti spotřebitele, je-li žádost o poskytnutí spotřebitelského úvěru zamítnuta na základě vyhledávání v databázi a o údajích o použité databázi,*
- q) *právu spotřebitele na bezplatné obdržení kopie návrhu smlouvy, ve které se sjednává spotřebitelský úvěr,*
- r) *době, po kterou je věřitel vázán informacemi poskytnutými před uzavřením smlouvy, ve které se sjednává spotřebitelský úvěr, nebo návrhem na uzavření této smlouvy, a*
- s) *skutečnosti, zda případné použití kapitálu, vytvořeného platbami spotřebitele namísto splácení spotřebitelského úvěru, povede k úplnému splacení spotřebitelského úvěru.“ (Příloha č. 2 k zákonu č. 145/2010 Sb.)*

Spotřebitelský úvěr je poskytován v hotovosti i bezhotovostně, může mít formu jak revolvingového, tak splátkového úvěru.

2 ÚVĚROVÝ PROCES

Úvěrovým procesem, tak jak je znázorněn na obr. č. 2, rozumíme jednotlivé kroky od první návštěvy klienta v bance až po splacení úvěru a inkasování úroků popř. jiných plateb bankou.

Obr. č. 2: Schéma úvěrového procesu

Zdroj: Šenkýřová a kol., 2010

2.1 Žádost o poskytnutí úvěru

Pro společnost, která poskytuje úvěr, ať už banka či jiná finanční instituce, představuje poskytnutí úvěru sice určitý druh investice, ale zároveň i určité riziko. Snahou je toto riziko minimalizovat, a proto si každá finanční instituce stanovuje podmínky, které musí žadatel splnit, aby mu byl úvěr poskytnut. Tyto podmínky mohou být u jednotlivých společností různé. Pro získání úvěru požadují banky i nebankovní instituce téměř totožné doklady v rámci úvěrové žádosti. Ověřují na základě předložených údajů jeho věk, bydliště, kontaktní údaje. Dále požadují doložení příjmu z jednoho nebo více zdrojů (potvrzení od zaměstnavatele, obrat na účtu), případně doklady potřebné k zajištění úvěru.

Obsahem vlastní žádosti o poskytnutí úvěru by měly být následující údaje:

- základní informace o klientovi (jméno, adresa, rodné číslo)
- údaje o majetkových a finančních poměrech klienta (vlastní bydlení či nájem, druh a výše příjmu, pravidelné měsíční výdaje)
- požadovaný druh úvěru
- výši úvěru a měnu
- navrhovaný způsob čerpání a splácení úvěru
- návrh zajištění (záleží na výši úvěru)
- údaje o závazcích klienta k jiným finančním institucím (Šenkýřová a kol., 2010)

2.2 Úvěrová analýza

Banky působící na českém trhu rozvinuly v posledních letech komplexní postupy hodnocení, jehož výsledkem je přiřazení odpovídající rizikové váhy. Cílem tohoto procesu je zařazení žadatelů o úvěr do jednotlivých tříd. Toto je pak základem pro stanovení ceny úvěrového produktu. Celý proces hodnocení klienta, tedy shromažďování a vyhodnocení údajů charakterizujících klienta, je předpokladem kvalifikovaného rozhodnutí o poskytnutí úvěru. (Půlpánová, 2007)

Cílem celého komplexního procesu je zhodnotit, zda je klient schopný se svým příjmem konkrétní výši úvěru v dohodnuté lhůtě splatit. U spotřebitelských úvěrů, které jsou většinou nezajištěné, je pak tento proces velmi důležitý. Banka musí dobře zhodnotit, zda klient dokáže svým závazkům dostát.

V rámci úvěrového procesu banka využívá mnoho zdrojů, a to především z těchto pramenů:

Informace přímo od klienta, které jsou obsaženy již v žádosti o úvěr. Žádost o úvěr je povinnou náležitostí před podpisem úvěrové smlouvy. Předmětem této žádosti jsou především informace ohledně zaměstnání, výše měsíčního příjmu, finančních závazků apod. Problémem u tohoto zdroje může být, zda jsou tyto informace dostatečně spolehlivé.

Interní informace banky představují dosavadní zkušenosti banky s klientem, tj. bankovní historie klienta. Pokud klient vlastní běžný účet, má příslušná banka například detailní přehled o jeho příjmech i výdajích.

Informace od jiných bank - v tomto případě si banky navzájem poskytují informace o jednotlivých klientech. (Půlpánová, 2007)

Jak uvádí Půlpánová (Půlpánová, 2007), dalším důležitým zdrojem informací je úvěrový registr, který představuje prostor, kde dochází k výměně informací mezi bankami prostřednictvím databáze. V následující části budou uvedeny informace převážně převzaté z internetových stránek společnosti Czech Banking Credit Bureau (CBCB).² (www.cbcb.cz) Účinný registr je nutné mít maximálně obsáhlý, aby měl vypovídající schopnost. Princip registru je založen na pravidelné měsíční aktualizaci poskytovaných informací, kdy každý tazatel (který je zároveň přispěvatelem do registru) může získat údaj o celkovém úvěrovém zatížení (potenciálního) klienta. Registr umožňuje bankám vzájemně se informovat o bankovním spojení, identifikačních údajích majitelů účtů a o záležitostech, které vypovídají o bonitě a důvěryhodnosti jejich klientů, a to prostřednictvím právnické osoby, která není bankou. Navíc je třeba při konstrukci registrů akceptovat ustanovení dalších právních norem, hlavně zákona o ochraně osobních údajů, Zákon č. 101/2000 Sb., který oblast svého zájmu plně harmonizuje s úpravou platnou v EU.

Výměna informací mezi bankami prostřednictvím databáze je v zahraničí běžná. V podmínkách českého trhu lze hovořit o následujících registrech:

Centrální registr úvěrů, který organizuje ČNB a jsou v něm koncentrovány informace o úvěrových závazcích (současných i potenciálních) právnických osob a fyzických osob podnikatelů. Na výměně informací prostřednictvím této databáze se podílejí všechny banky a pobočky zahraničních bank působících na území ČR.

Bankovní registr klientských informací (BRKI) je organizován právnickou osobou založenou k tomuto účelu bankami a umožňuje zúčastněným bankám v souladu se zákonem (č. 21/1992) vzájemné informování o záležitostech vypovídajících o bonitě a důvěryhodnosti jejich klientů – fyzických osob a fyzických osob podnikatelů. Je tedy

² CBCB je společnost provozující bankovní registr klientských informací.

databází o smluvních úvěrových vztazích mezi členskými bankami a jejich klienty, jejímž obsahem jsou základní identifikační údaje o jejich závazcích vůči bankám, o včasnosti jejich plnění (zajištění). Klientské informace vzájemného vztahu se uchovávají po dobu dalších 4 let následujících po jeho skončení.

Nebankovní registr klientských informací (NRKI) představuje typově obdobný subjekt jako bankovní registr klientských informací, který byl založen zejména leasingovými firmami. (Půlpánová, 2007)

Sdílení údajů o klientech bank je podloženo bankovním zákonem, což znamená, že nevyžaduje od klientů peněžních ústavů speciální souhlas s poskytováním informací uvnitř bankovní soustavy. (Dvořák, 2001; Půlpánová, 2007)

Nebankovní registr nepracuje s analogickou úpravou, takže klient musí poskytnout firmě dvojí souhlas se zpracováním informací o jeho osobě i s možností dotazovat se na zpracované údaje. Tento princip dvojího souhlasu musí být uplatněn i v souvislosti s výměnou klientských informací mezi oběma registry (BRKI a NRKI), tudíž klient musí své bance potvrdit možnost sdílení údajů za rámec bankovního systému. (Dvořák, 2001; Půlpánová, 2007)

Kromě zodpovědných nebankovních finančních společností, které provádí kvalitní úvěrovou analýzu, na jejímž základě buď poskytnou, nebo neposkytnou úvěr, existují i takové, kterým k uzavření smlouvy stačí jeden doklad totožnosti a jakékoliv potvrzení o příjmu. K úvěrům tak mají přístup i občané s nízkými příjmy jako důchodci, ženy na mateřské dovolené, nezaměstnaní apod. Tyto společnosti spoléhají na to, že v případě potřeby si své pohledávky vymůžou prostřednictvím exekuce.

2.3 Uzavření úvěrové smlouvy

Na základě kladného výsledku úvěrové analýzy je finanční společností vypracován návrh úvěrové smlouvy. K obvyklým náležitostem úvěrové smlouvy patří:

- identifikace smluvních stran
- odkaz na žádost o poskytnutí úvěru
- závazek věřitele poskytnout na žádost dlužníka peněžní prostředky a závazek dlužníka poskytnuté peněžní prostředky vrátit

- objem a způsob čerpání finančních prostředků
- termíny a způsob úhrady splátek, popř. splátkový kalendář
- číslo úvěrového účtu, kam budou splátky posílány
- účel úvěru, pokud je vyžadován
- úroková sazba
- RPSN u spotřebitelských úvěrů
- způsob zajištění, pokud je požadováno
- sankční podmínky v případě porušení smlouvy
- specifické podmínky pro konkrétní úvěr (Šenkýřová a kol., 2010; Půlpánová, 2007)

Od 1. 4. 2012 již nesmí být součástí smlouvy o spotřebitelském úvěru úvěrová doložka, která mohla spotřebitele značně znevýhodňovat v případných sporech s věřitelem. Spor řešil rozhodce určený věřitelem a většinou končil v neprospěch spotřebitele. Pokud se strany domluví na rozhodčí doložce, musí o tom být sepsána samostatná smlouva, přičemž musí být spotřebiteli přesně vysvětleny případné následky. (zákon č. 19/2012 Sb.)

Příklad úvěrové smlouvy zobrazuje příloha na s. 69.

Po podpisu smlouvy oběma stranami může dojít k čerpání finančních prostředků.

2.4 Kontrola dodržování podmínek

Podpisem smlouvy nastává pro věřitele etapa průběžné úvěrové analýzy, jejímž cílem je včas odhalit a řešit problematické úvěry. Pozornost je věnována především tomu, zda je úvěr splácen v řádných termínech, je používán na ujednaný účel, zda neklesá hodnota úvěrových záruk či zda jsou plněny ostatní podmínky uvedené v úvěrové smlouvě. Za porušení úvěrových podmínek může věřitel uplatnit vůči dlužníkovi různé sankce a pokuty. V závažnějších případech může přistoupit k ukončení úvěrového vztahu a vyžadovat okamžité splacení úvěru, případně soudní vymáhání dlužné částky. (Šenkýřová a kol., 2010)

2.5 Splacení úvěru

Splacením úvěru včetně všech úroků popřípadě pokut a sankcí většina úvěrových vztahů končí. U kontokorentu nebo revolvingového úvěru však mohou být finanční prostředky čerpány opakovaně.

3 HODNOTÍCÍ KRITÉRIA

Každý, kdo se rozhodne vzít si úvěr, má samozřejmě snahu vybrat ten s nejlepšími podmínkami. Z reklam k nám proudí nabídky úvěrů s úrokovou sazbou již od tolika a tolika procent nebo se splátkou již od takové a takové atraktivní částky. Je tedy logické, že tyto dva parametry budou mezi prvními, které budoucí klient bude hodnotit. Nejdůležitějším parametrem je však RPSN, která nám umožní porovnat jednotlivé úvěry z hlediska nákladů mezi sebou. Jistě zajímavým parametrem bude i celková cena úvěru, tedy to, o kolik zaplatíme více, než kdybychom za daný předmět platili v hotovosti. Neméně důležitou informací bude, zda vůbec klient splňuje podmínky pro poskytnutí úvěru. O další kritérium, tedy o pojištění, se budoucí žadatel většinou příliš nezajímá, ale je to otázka velmi důležitá, zvláště u vyšších úvěrů. Nikdo z nás neví, jestli zítra neztratí práci nebo se mu nestane nějaký úraz a on se nedostane do problémů se splácením. Poslední kritérium je důležité pro ty klienty, kteří se dostali do problémů se splácením nebo mají úvěrů více. Těmto klientům by mohla pomoci konsolidace. V následujících podkapitolách budou jednotlivá kritéria podrobněji přiblížena.

3.1 Úroková sazba

Úroková sazba, tak jak je popsána v (Dvořák, 2001; Šenkýřová a kol., 2010), je procentuální podíl z úvěru, který musí dlužník zaplatit. Z hlediska věřitele jde o zisk, z pohledu dlužníka je to cena za poskytnutí úvěru. Pro žadatele o úvěr je jedním z nejdůležitějších ukazatelů při rozhodování mezi úvěry.

Na výši úrokové sazby mají největší vliv tyto faktory:

- změny sazeb mezibankovního trhu (PRIBOR, LIBOR)
- změny repo sazby, lombardní sazby, diskontní sazby nebo míry povinných minimálních rezerv stanovovaných Českou národní bankou
- ukazatele roční míry inflace oproti minulému kalendářnímu roku publikovaný Českým statistickým úřadem
- obchodní strategie banky (výše marže)
- úvěrové riziko (hodnotí se bonita klienta, čím vyšší riziko, tím vyšší sazba)
- doba trvání úvěrového vztahu
- objem zapůjčených finančních prostředků

Výše úrokové sazby se liší podle objemu čerpaných finančních prostředků a podle délky splácení úvěru.

V úvěrové smlouvě banka stanoví úrokovou sazbu buď jako fixní, nebo pohyblivou. U spotřebitelských úvěrů se především používá sazba fixní.

Fixní (pevná) úroková sazba je stanovena na celou dobu splatnosti úvěru. Banka ani klient nemají možnost ji jednostranně změnit. (Dvořák, 2001; Šenkýřová a kol., 2010)

3.2 Splátky

Způsob splácení úvěrů musí být obsažen v úvěrové smlouvě a může mít následující varianty:

3.2.1 Najednou v době splatnosti

Používá se většinou u krátkodobých úvěrů, kdy je v dohodnuté době splacen úvěr včetně úroků nebo v dohodnuté době je splacen úvěr, ale splácení úroků je průběžné v předem dohodnutých termínech.

3.2.2 Najednou po uplynutí výpovědní lhůty

Tento způsob se používá u úvěrů poskytnutých na dobu neurčitou. Je splatný po uplynutí výpovědní lhůty, přičemž úroky jsou splatné v jejich předem dohodnutých lhůtách splatnosti.

3.2.3 Úvěry splatné při konstantním úmoru

Úvěr je splácen v pravidelných, nestejných splátkách. Výška úmoru (splátka jistiny) je pevně stanovena, ale mění se částka úroku.

Příklad: Pro úvěr 100 000 Kč, splátky 1 x ročně po dobu pěti let, je v tabulce č. 1 sestaven umořovací plán.

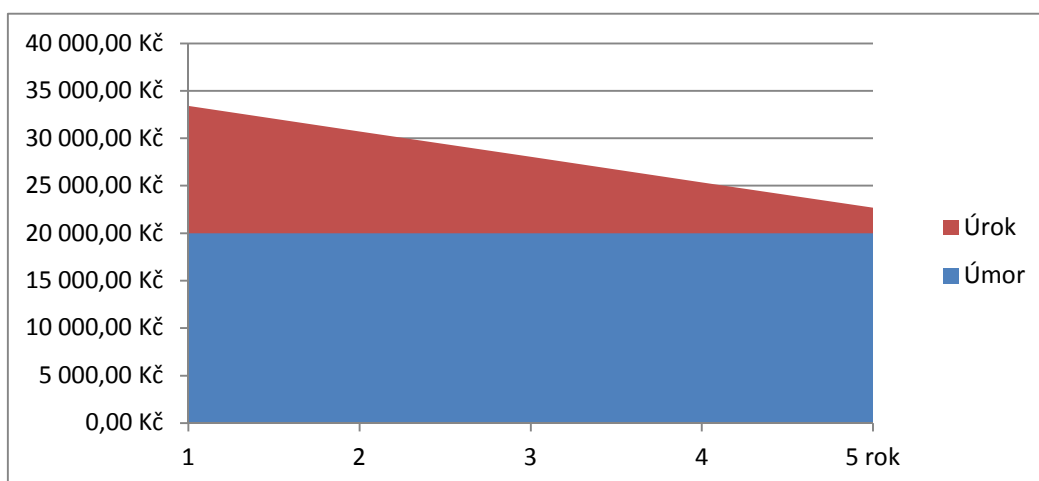
Tab. č. 1: Umořovací plán při konstantním úmoru (Kč)

Rok	Úvěr na počátku	Úmor	Úroky 13,4%	Splátka	Úvěr na konci
1	100 000	20 000	13 400	33 400	80 000
2	80 000	20 000	10 720	30 720	60 000
3	60 000	20 000	8 040	28 040	40 000
4	40 000	20 000	5 360	25 360	20 000
5	20 000	20 000	2 680	22 680	0
Σ			40 200	140 200	

Zdroj: vlastní zpracování, 2012

Z tabulky je patrné, že zatímco úmor je konstantní, výše úroků i splátek má klesající tendenci. Pro větší přehlednost je možné stávající data převést do grafu, viz graf č. 1.

Graf č. 1: Znázornění klesající tendence úroků a splátek v jednotlivých letech

Zdroj: vlastní zpracování, 2012

3.2.4 Úvěry splatné při konstantní anuitě

Jak název napovídá, úvěr je splácen pravidelnými stejně vysokými splátkami, přičemž se mění poměr mezi úmorem a úrokem.

Vzorec pro výpočet anuity lze odvodit ze vzorce pro výpočet důchodu, kdy hodnota důchodu odpovídá výši úvěru a výplaty důchodu odpovídají anuitním splátkám.

$$D = a * \frac{1 - \left(\frac{1}{1+i}\right)^n}{i} \quad (1)$$

kde: a anuita
 D výše úvěru
 i roční úroková sazba
 n doba splatnosti úvěru v letech

Z výše uvedeného lze snadno odvodit vzorec pro výpočet anuity.

$$a = D * \frac{i}{1 - (1 + i)^{-n}} \quad (2)$$

(Radová, Dvořák, Málek, 2009)

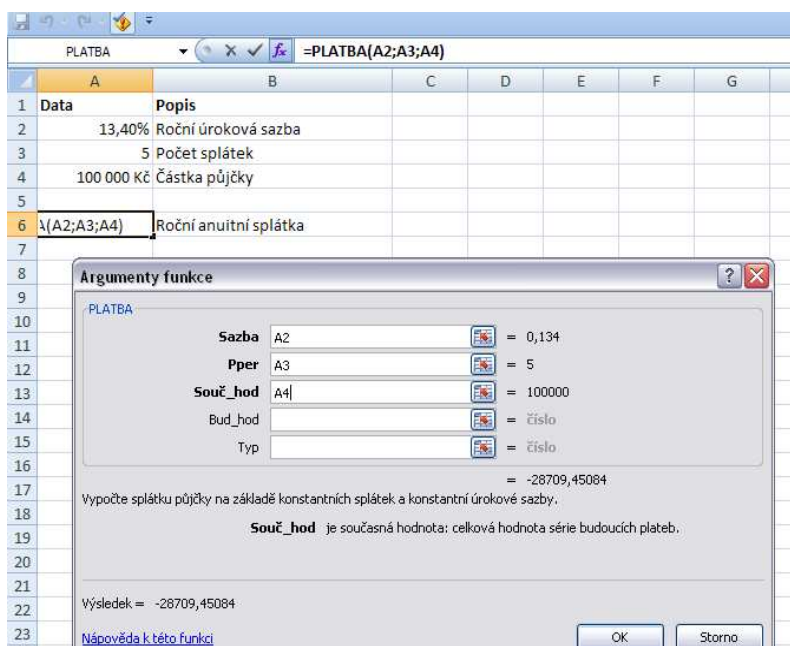
Pro znázornění použijeme předchozí příklad, kde:

$D=100\ 000\text{Kč}$; $i=13,4\%$; $n=5$ let; pro výpočet anuity použijeme vzorec č. 2.

$$a = 100\ 000 * \frac{0,134}{1 - (1 + 0,134)^{-5}} = 28\ 709,45$$

V praxi je možné použít finanční vzorec *Platba* v programu Microsoft Excel, který vypočte splátku půjčky na základě konstantních splátek a konstantní úrokové sazby. Nejprve do tabulky zadáme potřebná data: výši půjčky, roční úrokovou sazbu a počet plateb. Poté, co v Microsoft (MS) Excel, finančních vzorcích vybereme vzorec **Platba**, otevře se okno pro zadávání argumentů funkce (obr. č. 3).

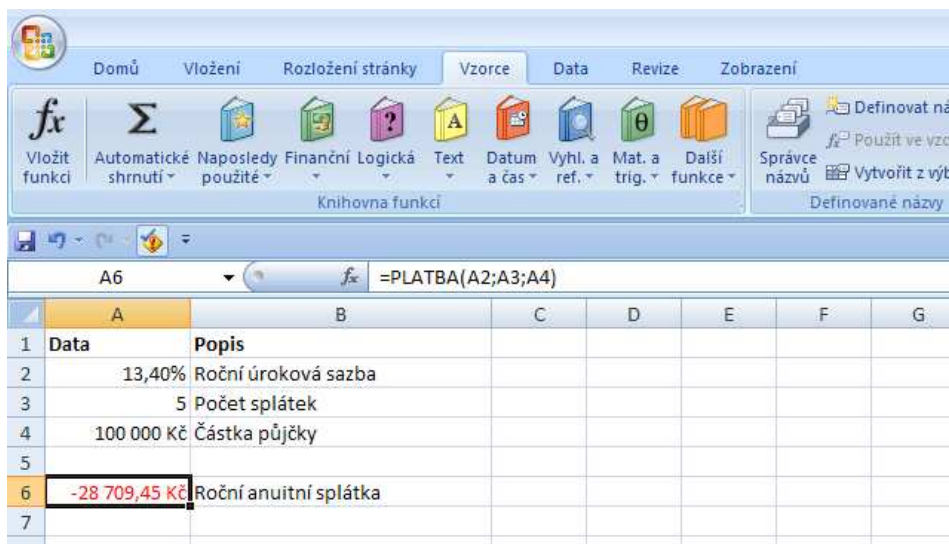
Obr. č. 3: Použití finančního vzorce *Platba*

Zdroj: vlastní zpracování v MS Excel, 2012

Výsledek se zobrazí červeně s mínusovým znaménkem, protože jde o platbu, kterou musíme zaplatit, viz obr. č. 4.

Obr. č. 4: Zobrazení výsledku finančního vzorce *Platba*

Zdroj: vlastní zpracování v MS Excel, 2012

Roční anuitní splátka po zaokrouhlení tedy činí 28 709 Kč.

S využitím předchozího příkladu a výše vypočtené anuitní splátky lze sestavit umořovací plán viz tab. č. 2. a zobrazit poměr splátek viz graf č. 2.

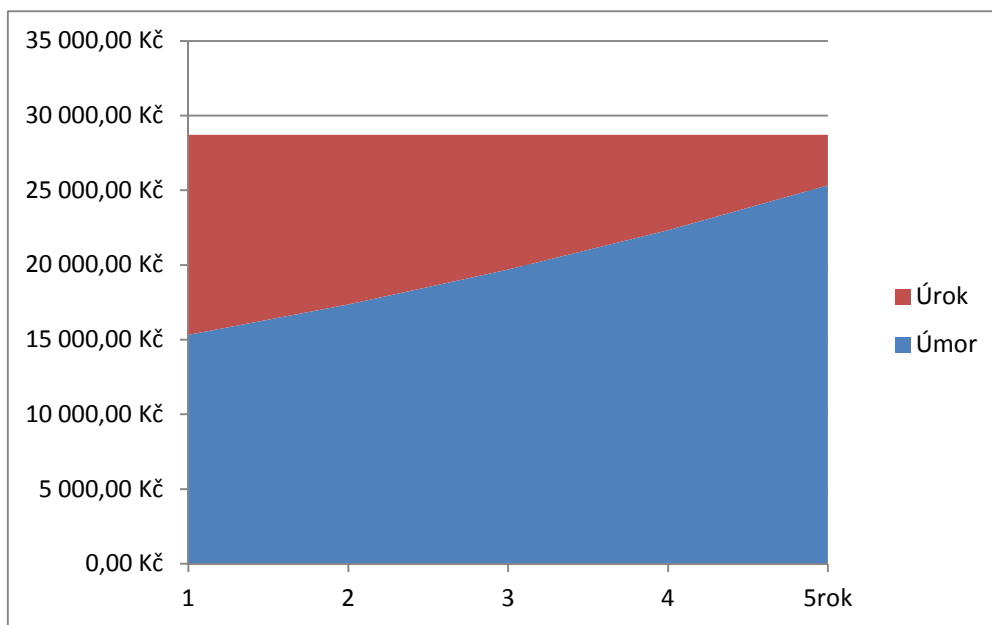
Tab. č. 2: Umořovací plán při anuitním splácení (Kč)

Rok	Úvěr na počátku	Úmor	Úroky	Splátka	Úvěr na konci
1	100 000	15 309	13 400	28 709	84 691
2	84 691	17 360	11 349	28 709	67 331
3	67 331	19 687	9 022	28 709	47 644
4	47 644	22 325	6 384	28 709	25 319
5	25 319	25 316	3 393	28 712	0
Σ			43 548	143 548	

Zdroj: vlastní zpracování, 2012

Porovnáme-li oba umořovací plány, je zřejmé, že při anuitním splácení jsou úroky vyšší a že tento druh splácení je pro klienta méně výhodný. Přesto se anuitní splácení používá u většiny spotřebitelských úvěrů.

Graf č. 2: Znázornění poměru úmoru a úroku při anuitním splácení

Zdroj: vlastní zpracování, 2012

Na závěr je důležité si uvědomit, že výše vypočítaná splátka je pouze splátka úvěru a úroku. Skutečná platba, kterou bude klient měsíčně hradit, je navýšená o různé poplatky, které se mohou u jednotlivých společností lišit.

3.3 RPSN

Chce-li si klient banky půjčit peníze ve formě spotřebitelského úvěru, musí počítat s určitými náklady. Tyto náklady nejsou ve všech bankách stejné. Pro lepší přehlednost byla zavedena tzv. Roční procentní sazba nákladů (RPSN), která zohledňuje nejen výši úrokové míry, ale i další náklady, které klient musí vynaložit. Jedná se zejména o tyto náklady:

- poplatky za uzavření smlouvy (administrativní poplatky)
- poplatky za správu úvěru
- poplatky za vedení účtu
- poplatky za převody peněžních prostředků
- první navýšená splátka (akontace)
- pojištění schopnosti splácet apod.

Dle přílohy č. 5 k zákonu č. 145/2010 Sb. musí rovnice pro výpočet RPSN odpovídat na ročním základě celkové současné hodnotě čerpání na jedné straně a celkové současné hodnotě splátek a plateb poplatků na straně druhé.

Roční procentní sazba nákladů se vypočte podle následujícího vzorce:

$$\sum_{k=1}^m C_k (1 + X)^{-t_k} = \sum_{l=1}^{m'} D_l (1 + X)^{-s_l} \quad (3)$$

kde: X je RPSN,

m je číslo posledního čerpání,

k je číslo čerpání, proto $1 \leq k \leq m$,

C_k je částka čerpání k ,

t_k je interval vyjádřený v letech a zlomcích roku mezi datem prvního čerpání a datem každého následného čerpání, proto $t_1 = 0$,

m' je číslo poslední splátky nebo platby poplatků,

l je číslo splátky nebo platby poplatků,

D_l je výše splátky nebo platby poplatků,

s_l je interval vyjádřený v letech a zlomcích roku mezi datem prvního čerpání a datem každé splátky nebo platby poplatků.

Výše RPSN musí být uvedena ve smlouvě, kterou se sjednává spotřebitelský úvěr. Týká se to také jakékoliv nabídky, pokud obsahuje úrokovou sazbu nebo informace týkající se nákladů na úvěr. RPSN je pro potenciální dlužníky velmi důležitá, jelikož díky ní jsou schopni jednotlivé nabídky spotřebitelských úvěrů mezi sebou porovnávat. (Radová, Dvořák, Málek, 2007)

Z pohledu banky není RPSN nic jiného než vnitřní výnosové procento, tedy součet všech současných hodnot důchodu, které je možné vypočítat podle následujícího vzorce:

$$D = a * \frac{1 - (1 + i)^{-n}}{i} \quad (4)$$

kde: D = současná hodnota důchodu

a = anuita (pravidelná platba)

i = roční úroková sazba

n = počet období, kdy je anuita placena

(Radová, Dvořák, Málek, 2007)

Příklad: Máme úvěr ve výši 100 000 Kč s pětiletou splatností v pěti pravidelných ročních splátkách ve výši 29 000 Kč na konci roku. Poplatek za zpracování činí 500 Kč a je splatný při podpisu smlouvy. Každá splátka v sobě zahrnuje splátku úvěru a ostatní pravidelné roční poplatky.

Po dosazení do vzorce č. 3 dostaneme následující rovnici.

$$\frac{100\,000}{(1+i)^0} = \frac{500}{(1+i)^0} + \frac{29\,000}{(1+i)^1} + \frac{29\,000}{(1+i)^2} + \frac{29\,000}{(1+i)^3} + \frac{29\,000}{(1+i)^4} + \frac{29\,000}{(1+i)^5}$$

Obr. č. 6 Výsledek funkce *XIRR*

	A	B	C	D	E
1	Datum	Data	Popis		
2	1.1.2010	-100 000,00 Kč	Hodnota půjčky		
3	1.1.2010	500,00 Kč	Poplatek za vyřízení půjčky		
4	31.12.2010	29 000,00 Kč	1. roční platba		
5	31.12.2011	29 000,00 Kč	2. roční platba		
6	31.12.2012	29 000,00 Kč	3. roční platba		
7	31.12.2013	29 000,00 Kč	4. roční platba		
8	31.12.2015	29 000,00 Kč	5. roční platba		
9					
10		13,28%	RPSN (%)		
11					
12					

Zdroj: vlastní zpracování, 2012

3.4 Celková cena úvěru

Jak bylo zmíněno výše, celkovou cenou úvěru rozumíme to, o kolik zaplatíme za předmět úvěru více, než kdybychom ho zaplatili z vlastních zdrojů. Vyjdeme-li z tab. č.6, tak celková částka splatná dlužníkem činí 145 500 Kč. To znamená, že jsme daný úvěr přeplatili o 45 500 Kč, tedy téměř o polovinu. Zde je na místě otázka, jestli je daná věc či služba pro nás natolik důležitá, abychom si ji pořídili hned, nebo zda bude lepší si na ni postupně ušetřit. Každá z možností má své výhody i nevýhody.

3.5 Podmínky získání úvěru

Základní podmínka pro získání úvěru, věk žadatele 18 let a trvalé bydliště na území České republiky, je u všech věřitelů stejná. Liší se v počtu a druhu dokladů, které musí žadatel o půjčku předložit.

Většinou nebankovních institucí stačí jeden doklad totožnosti a potvrzení o příjmu a jsou schopni poskytnout úvěr během jednoho dne. V některých případech ani nepožadují potvrzení o příjmu, ale vyžádají si telefon na zaměstnavatele a všechny potřebné

informace získávají přímo od něj. Některé společnosti poskytují úvěry i ženám na mateřské dovolené, důchodcům či nezaměstnaným. V těchto případech se spoléhají, že, pokud sociální dávky nebudou stačit na splácení úvěru, mohou přistoupit k soudnímu vymáhání či exekuci.

U bank je situace jiná. K úvěrům přistupují zodpovědně, požadují více dokladů, aby mohla být provedená řádná úvěrová analýza, jak bylo uvedeno výše. Mohou požadovat více než jeden doklad totožnosti, doložení potvrzení o příjmu klienta, popř. jeho partnera, výpisy z běžného účtu, popř. SIPO, doklad o jiných závazcích apod. Úvěr většinou není poskytnut osobám ve výpovědní lhůtě, pracujícím, kteří pracují na dobu určitou, a ženám na mateřské dovolené.

3.6 Pojištění

Hlavním smyslem úvěrového pojištění je minimalizace rizika, že úvěr nebude řádně splácen. Rozsahem krytí rizik pomáhá zajistit splácení úvěru v případě nenadálých životních situací. Klienti mají většinou možnost výběru ze dvou cenově rozdílných variant.

Varianta A kryje:

- dlouhodobou pracovní neschopnost
- invaliditu
- úmrtí

Varianta B kryje:

- dlouhodobou pracovní neschopnost
- invaliditu
- úmrtí
- ztrátu zaměstnání

Pojištění může být automatickou součástí úvěru, popřípadě se sjednává samostatně.

3.7 Možnost konsolidace

Konsolidační úvěr je určený ke sloučení úvěrů, kreditních karet a kontokorentů poskytnutých různými finančními institucemi. Jeho podstatou je snížení měsíční splátky a poskytnutí delšího časového prostoru pro splácení. Je nutno podotknout, že s delší dobou splácení se úvěr prodražuje. Někteří věřitelé, např. Česká spořitelna a.s. (ČS), navíc dávají možnost získat další neúčelové peníze. Výše konsolidační půjčky je dána součtem nesplacených částí jednotlivých úvěrů. U revolvingových úvěrů se započítává celá výše úvěrového rámce. Podmínkou pro získání konsolidačního úvěru je schopnost daný úvěr splácet.

Některé finanční instituce nabízejí i jiné formy restrukturalizace dluhů, např. odložení splátek.

4 ANALÝZA ÚVĚRŮ NA TRHU ČR – MODELOVÉ SITUACE

Na základě teoretických poznatků bude v analytické části provedena analýza bankovních i nebankovních spotřebitelských úvěrů podle výše zvolených kritérií na třech modelových situacích. Nejprve bude představena jakási metodika, poté jednotlivé modelové situace a pak bude přistoupeno k samotné analýze zkoumáním jednotlivých subjektů.

4.1 Metodika

Nejprve bude uvedeno, z jakých podmínek se bude vycházet u všech modelových situací. Občan ČR s trvalým bydlištěm na území ČR starší 18 let si z veřejně dostupných informací bankovních i nebankovních institucí ověřuje možnost získání spotřebitelského nezajištěného úvěru. Nejprve se snaží získat informace z internetových stránek jednotlivých finančních institucí, kde je u řady z nich možné dané modelové příklady zadat do úvěrových kalkulaček. Pokud kritériím jednotlivých modelových příkladů přesně neodpovídá žádný úvěr, bude použit ten, který se svými kritérii alespoň přibližuje. Pokud finanční instituce nabízí možnost pojištění, využije typ A. Některé získané informace budou porovnány vlastním výpočtem. Tyto údaje mají pouze orientační charakter, proto je nutné konzultovat dané modelové situace přímo na pobočkách jednotlivých institucí.

Pro účely komparace oslovil náš modelový žadatel následující bankovní a nebankovní instituce:

- GE Money Bank <http://www.gemoney.cz>
- Česká spořitelna, a.s. <http://www.csas.cz>
- Komerční banka, a.s. <http://www.kb.cz>
- Cetelem <http://www.cetelem.cz>
- Home Credit a.s. <http://www.homecredit.cz>
- Provident Financial s.r.o. <http://www.provident.cz>

4.2 Modelové situace

Analýza bude provedena na těchto modelových situacích:

4.2.1 Modelová situace č. 1

Žadatelem je fyzická nepodnikající osoba, která má zájem o nezajištěný neúčelový úvěr ve výši 100 000,-Kč s předpokládanou dobou splácení 60 měsíců.

4.2.2 Modelová situace č. 2

Žadatel si chce koupit notebook v hodnotě 22 000,-Kč (respektive 21 999,-Kč). Přímou v internetovém obchodě je mu nabídnuta možnost splátkového prodeje od společnosti Cetelem. Klient si chce vše v klidu rozmyslet a porovnat nabízený produkt i s jinými variantami spotřebitelských úvěrů. Úvěr chce splatit během 18 měsíců.

4.2.3 Modelová situace č. 3

Žadatel ve věku 26 let s příjmem 20 000,-Kč splácí úvěry s měsíčními splátkami v celkové výši 3 360,- Kč (2 760 + 600). Na základě dědického řízení mu přibyly další dva úvěry s měsíčními splátkami 1 397,-Kč a 7 134,-Kč. Výše všech splátek však přesahuje jeho finanční možnosti, proto se rozhodl pro konsolidaci půjček s dobou splácení 96 měsíců.

Tab. č. 3 Podklad pro konsolidaci úvěrů

Typ úvěru	Výše úvěru	Počet splátek	Měsíční splátka	Úroková sazba %	Aktuální zůstatek
Zboží na splátky	100 000,-	60	2 760,-	21,77	96 600,-
Kreditní karta	20 000,-		600,-	23,80	20 000,-
Bankovní úvěr	64 000,-	72	1 397,-	15,90	21 553,-
Zboží na splátky	118 898,-	20	7 134,-	21,64	85 608,-
Celkem			11 891,-		223 761,-

Zdroj: vlastní zpracování 2012

4.3 GE Money Bank

GE Money Bank patří k jedněm z největších a nejstabilnějších peněžních ústavů na našem finančním trhu. Je součástí finanční skupiny General Electric a na našem trhu působí od roku 1998, původně pod názvem GE Capital Bank, a. s.

Všechny níže uvedené situace byly konzultovány na obchodním místě Plzeň, Klatovská.

4.3.1 Modelová situace č. 1

GE Money Bank nabízí spotřebitelský úvěr pod názvem *Expres půjčka*, která je nabízena v částce 30 000 – 600 000 Kč, úroková sazba od 5,7%, doba splácení až 96 měsíců, bez nutnosti zástavy a s možností předčasného splacení. K půjčce je možné uzavřít pojištění schopnosti splácet, které se pro základní variantu pohybuje v rozmezí 4,40 – 8,40% v závislosti na výši úvěru. Pokud žadatel nemá u banky běžný účet, bude mu zřízen při podpisu smlouvy. O úvěr je možné požádat on-line.

K žádosti je třeba doložit:

- občanský průkaz + druhý doklad totožnosti
- dva telefonní kontakty (domů a do zaměstnání)
- doklad o pravidelném měsíčním příjmu
- doklad o ověření adresy

Po zadání parametrů do úvěrové kalkulačky dostaneme následující data:

• Úroková sazba	13,40%
• Měsíční splátka	2 295,84 Kč
• Poplatek za poskytnutí úvěru	1 000 Kč
• Měsíční poplatek za vedení úvěrového účtu	69 Kč
• Měsíční poplatek za vedení běžného účtu	59 Kč
• Poplatek za bezhotovostní příchozí transakci	5 Kč
• RPSN	17,70%
• Celková částka splatná spotřebitelem	146 730,40 Kč
• Měsíční úhrada za pojištění	143 Kč

Nyní data porovnáme s vlastními výpočty

Splátka

Excel – finanční funkce *Platba*

Po zadání výše uvedených kritérií výsledek 2 295,84 Kč

Po zaokrouhlení činí splátka 2 296 Kč.

Vlastní výpočet: roční úroková sazba se musí převést na měsíční a doplníme parametry do vzorce č. 2.

$$\frac{i}{12} = \frac{0,134}{12} = 0,011166$$

$$a = 100\,000 * \frac{0,011166}{1 - (1 + 0,011166)^{-60}} = 2\,295,794908$$

Po zaokrouhlení dostaneme 2 296 Kč.

Pro porovnání anuity v dalších modelových příkladech již bude použita pouze funkce *Platba* v programu MS Excel.

RPSN

Poplatek za zpracování úvěru je splatný při podpisu úvěrové smlouvy. Výše sazby RPSN vypočítaná pomocí funkce *XIRR* = 0,1757, tj. 17,57%.

Pro vlastní výpočet použijeme vzorec č. 4, kde je roční úrokovou sazbu třeba přepočítat na měsíční.

$$100\,000 = (2\,296 + 69 + 59 + 5) * \frac{1 - (1 + \frac{i}{12})^{-60}}{\frac{i}{12}} + 1\,000$$

$$100\,000 = 2429 * \frac{1 - (1 + \frac{i}{12})^{-60}}{\frac{i}{12}} + 1\,000$$

pomocí iterační metody dostaneme absolutní hodnotu rozdílu pro:

$$i_{16} = 100\,885,4973 - 100\,000 = 885,4973$$

$$i_{17} = 98\,735,50243 - 100\,000 = -1\,264,49757 = 1\,264,49757$$

$$\frac{885,4973}{885,4973 + 1\,264,49757} = 0,411860192\% + 16\% = 0,16411860192$$

Daný výpočet je nutné převést na efektivní úrokovou sazbu.

$$i_{ef} = \left(1 + \frac{0,16411860192}{12}\right)^{12} - 1 = 0,177044272 \doteq \mathbf{17,70\%}$$

Pro porovnání RPSN v dalších modelových příkladech již bude použita pouze funkce *XXIR* v programu MS Excel.

Celková částka splatná klientem

$$(2\,296 + 69 + 59 + 5) * 60 + 1000 = 146\,740 \text{ Kč}$$

Porovnáme-li vypočítaná data s daty z úvěrové kalkulačky, zjistíme, že se téměř neliší. Pouze u celkové částky, kterou klient zaplatí, je rozdíl 9,60 Kč.

4.3.2 Modelová situace č. 2

GE Money Bank nabízí *Expres půjčku* až od částky 30 000 Kč, což už je pro tento případ poměrně mnoho. V bance nám pro řešení této situace nabídli kontokorentní úvěr pod názvem *Flexi kredit* s úrokovou sazbou 19,9%. Nutností je běžný účet vedený u GE Money Bank, ostatní podmínky jsou stejné jako u *Expres půjčky*. Klient pak může čerpat částku 5 000 – 100 000 Kč. Vzhledem ke způsobu splácení, jak bylo uvedeno v 1. kapitole, není, kromě úrokové sazby, tento úvěr vhodný ke komparaci.

Další variantou by mohla být kreditní karta *Money Card Gratis* s úvěrovým rámcem až 150 000 Kč bez nutnosti běžného účtu u GE Money Bank. Podmínky pro získání a potřebné doklady jsou stejné jako u předcházejících produktů. Úroková sazba činí u úvěrů při bezhotovostních platbách 25,08% a při čerpání hotovosti 26,28%. Je možné se pojistit proti neschopnosti splácet (varianta A za 69 Kč). Přesnější informace před podáním žádosti sděleny nebyly.

Pro pozdější porovnání tedy bude použit pouze vlastní výpočet v programu MS Excel.

Splátka

Excel – finanční funkce *Platba*

Po zadání výše uvedených kritérií do finančního vzorce *Platba* činí splátka 1 479,08 Kč.

RPSN

Při splatnosti 15. dne v měsíci je RPSN vypočtené s pomocí funkce *XIRR* 39,28%.

Celková částka splatná klientem

$$(1479 + 69) * 18 = 27\,864 \text{ Kč}$$

4.3.3 Modelová situace č. 3

Konsolidace půjček je možná až do výšky 300 000 Kč s dobou splácení až 96 měsíců. K žádosti je kromě dokladů uvedených u *Expres půjčky* nutné doložit dokumentaci ke spláceným půjčkám, u nebankovních půjček doklad o řádném splácení.

• Úroková sazba	13,90%
• Měsíční splátka	3 878,48 Kč
• Poplatek za poskytnutí úvěru	2 240 Kč
• Měsíční poplatek za vedení úvěrového účtu	69 Kč
• Měsíční poplatek za vedení běžného účtu	59 Kč
• Poplatek za bezhotovostní příchozí transakci	5 Kč
• RPSN	16,40%
• Celková částka splatná spotřebitelem	386 944,64 Kč
• Měsíční úhrada za pojištění	143 Kč

Splátka

Excel – finanční funkce *Platba*

Po zadání výše uvedených kritérií odpovídá výsledek 3 874,34 Kč téměř údajům z úvěrové kalkulačky, viz výše (rozdíl 4,14 Kč).

Po zaokrouhlení dolů činí splátka 3 874 Kč.

RPSN

Poplatek za poskytnutí úvěru, tj. 1 % z půjčené částky, je zaplacen při podpisu smlouvy.

Měsíční platby zahrnují splátku, poplatek za vedení úvěrového účtu, poplatek za vedení běžného účtu a poplatek za bezhotovostní příchozí transakci.

$$3\,874 + 69 + 59 + 5 = 4\,007$$

Výše sazby RPSN vypočítaná v Excelu pomocí funkce $XIRR = 0,1625$, tj. 16,25 %.

Celková částka splatná klientem

$$4\,007 * 96 + 2\,238 = 384\,672 + 2\,238 = 386\,910 \text{ Kč}$$

Porovnáme-li vypočítaná data s daty z úvěrové kalkulačky, zjistíme, že se téměř neliší. Pouze u celkové částky zaplacené klientem je rozdíl několika korun.

4.4 Česká spořitelna, a.s.

Česká spořitelna a.s. (dále jen ČS) patří k největším a zároveň nejdéle působícím finančním domům v České republice. Na internetových stránkách má ČS zajímavý odkaz *Vyberte si úvěr*, kde se po zadání nejzákladnějších údajů zobrazí nejvhodnější možnosti.

Konzultace ohledně modelových situací proběhly na pobočce v Protivíně.

4.4.1 Modelová situace č. 1

Pro tento příklad nám byly nabídnuty tyto produkty: *Půjčka*, *Hotovostní úvěr* a *Chytrá karta České spořitelny*. Abychom si vybrali, porovnali jsme tyto produkty podle RPSN. *Půjčka* i *Hotovostní úvěr* mají shodně RPSN ve výši 17,50%. U *Chytré karty* je RPSN 23,76%, proto jsme ji z výběru vyloučili. Zbylé dva produkty mají téměř shodné parametry, rozdíl je ve způsobu splácení. Zatímco u *Půjčky* se po celou dobu trvání úvěru splácí anuitní splátky, u *Hotovostního úvěru* se po dobu čerpání splácí jen úroky z vyčerpané částky, jistina se splácí až po úplném vyčerpání úvěru. Pro další srovnávání byla vybrána *Půjčka*.

Minimální výše úvěru je 30 000 Kč, maximální částka je 600 000 Kč bez zajištění. Délka splatnosti je 1 – 7 let. Pro klienty do 60 let věku je možné uzavřít pojištění pro případ neschopnosti splácet. Pojistná smlouva tvoří součást úvěrové smlouvy, klient pouze podepíše prohlášení. Základní sazba pojistného se pohybuje od 75 Kč za měsíc.

Úvěr je možné kdykoliv splatit. Poplatek za předčasné splacení činí 0,5% z výše mimořádné splátky, pokud do ukončení zbývá méně než 1 rok, v ostatních případech 1% z mimořádné splátky. Není nutný účet vedený v bance, splátky je možné hradit z jakéhokoliv účtu.

Podmínky pro získání Půjčky jsou obdobné jako u jiných bank, navíc ji lze poskytnout i cizím státním příslušníkům, kteří mají povolený pobyt na území ČR.

Při žádosti je nutné předložit:

- průkaz totožnosti
- doklady prokazující schopnost úvěr v dohodnutém termínu splatit (potvrzení od zaměstnavatele o výši pracovního příjmu, u OSVČ daňové přiznání za poslední ukončené zdaňovací období, doklad o zaplacení daně, doklady prokazující oprávnění podnikat)

Z úvěrové kalkulačky byly získána následující data. Vlastní výpočty byly v plné podobě dostatečně demonstrovány v předchozích příkladech, zde jsou již uvedeny pouze v závorce a případné rozdíly jsou tak jasně patrné:

• Orientační měsíční splátka	2 353 Kč (2 347,61 Kč)
• Roční úroková sazba	4,40%
• RPSN	17,50% (17,62%)
• Poplatek za zpracování úvěru	1 000 Kč jednorázově
• Měsíční poplatek za vedení účtu	59 Kč
• Celková částka splatná klientem	145 732 Kč (145 396,60 Kč)
• Měsíční úhrada za pojištění	95 Kč

4.4.2 Modelová situace č. 2

Chytrá karta České spořitelny byla jediným produktem nabídnutým v rámci odkazu - *Vyberte si úvěr.*

Podmínky založení:

- sporožirový, běžný účet, běžný účet v cizí měně u České spořitelny nebo u jiné banky na území České republiky
- trvalé bydliště v České republice nebo povolení k pobytu
- pravidelný čistý měsíční příjem minimálně 8 000 Kč

U *Chytré karty České spořitelny* se platí měsíční poplatek jen za volitelné služby (slevy programu Sphere card, prodloužená záruka, odměna do Penzijního fondu ČS, zvýhodněný Bonus program, používaná karta zdarma, zůstatkové SMS a splátkové prázdniny), které si klient sám vybere. Podle počtu vybraných služeb se měsíční poplatek za vedení kartového účtu pohybuje v rozmezí 19 – 89 Kč.

Následují data z úvěrové kalkulačky, v závorce vlastní výpočty.

• Orientační měsíční splátka	1 415 Kč (1 415,08 Kč)
• Roční úroková sazba	19,08%
• RPSN	27,64% (27,62%)
• Roční poplatek za kartu	199 Kč
• Měsíční poplatek za vedení účtu	19 Kč
• Celková částka splatná klientem	26 211,44 Kč (26 224,40 Kč)
• Měsíční úhrada za pojištění	23 Kč

Výše uvedená splátka, RPSN a celková splátka byla vypočítaná v programu MS Excel. Výše splátky odpovídá 18 měsíční délce úvěru, ale je možné ji snížit a rozložit úvěr do delšího časového období. Minimální splátka pro tento příklad je 704 Kč.

4.4.3 Modelová situace č. 3

Konsolidovaný úvěr je možné čerpat až do výše 600 000 Kč. Peníze jsou převedeny přímo na doplácené úvěry, kreditní karty a kontokorenty. Pokud klient při konsolidaci čerpá další neúčelové peníze, jsou mu převedeny na Osobní účet u ČS.

Podmínky pro poskytnutí jsou obdobné jako u *Půjčky*, nadto musí mít klient vedený *Osobní účet* u ČS. K žádosti je nutné navíc předložit smlouvy konsolidovaných úvěrů mimo ČS.

Z úvěrové kalkulačky byla získána následující data, vlastní výpočty jsou uvedeny v závorce:

- Úroková sazba 13,50%
- Splátka 3 824 Kč (3 823,66 Kč)
- Poplatek za zpracování úvěru 4 475 Kč
- Měsíční poplatek za vedení úvěrového účtu 59 Kč
- Měsíční poplatek za vedení osobního účtu 29 Kč
- RPSN 15,85% (15,86%)
- Celková částka splatná klientem 380 027 Kč (380 027 Kč)
- Pojištění schopnosti splácet 175 Kč

Údaje z internetových stránek odpovídají vlastním výpočtům.

4.5 Komerční banka, a.s.

Komerční banka a.s. (dále jen KB) je další z tradičních bank na našem trhu. Byla založena v roce 1990 jako státní instituce, o 2 roky později se přeměnila na akciovou společnost a v roce 2001 se stala součástí Sociéte Générale, čímž ještě posílila svou pozici. Konkrétní situace byly konzultovány na pobočce v Písku.

4.5.1 Modelová situace č. 1

V rámci portfolia služeb je nabízen spotřebitelský úvěr nazvaný *Osobní půjčka*. Úvěr je určen pro osobní nepodnikatelské účely ve výši 30 000 až 2 500 000 Kč. Splácet úvěr je možné po dobu 1 – 6 let.

Úvěr je vložen na běžný účet vedený u KB a z tohoto účtu jsou prováděny i jeho splátky. O úvěr lze žádat i prostřednictvím elektronického bankovníctví KB, lze jej splatit předčasně, přičemž mimořádná splátka není zpoplatněna. Taktéž sjednání pojištění pro případ platební neschopnosti lze sjednat bezplatně.

V rámci žádosti o úvěr je nutné bance doložit:

- 2 doklady totožnosti
- potvrzení příjmu (potvrzení ze zaměstnání nebo daňové přiznání)

Získaná data doplněná vlastními výpočty:

• Úroková sazba	10,10%
• Měsíční splátka	2 158 Kč (2 129,63 Kč)
• Poplatek za poskytnutí úvěru	800 Kč
• Měsíční poplatek za vedení úvěrového účtu	80 Kč
• RPSN	13,90% (13,68%)
• Celková částka splatná spotřebitelem	136 685,77 Kč (133 377,46 Kč)

V tomto případě je nutno si u KB povšimnout patrného rozdílu 3 308,31 Kč v celkové částce, kterou spotřebitel zaplatí.

4.5.2 Modelová situace č. 2

Pro tuto situaci bude využit produkt *A karta*. Jde o mezinárodní kreditní kartu s 45 denním bezúročným obdobím a řadou dalších výhod, např. slevových programů apod. K získání stačí doklad totožnosti a do úvěrového rámce do 30 000 Kč není nutné dokládat výši příjmů.

Získaná data doplněná vlastními výpočty:

• Úroková sazba	19,90%
• Měsíční splátka	1 464,83 Kč (1 423,73 Kč)
• Měsíční poplatek za vedení úvěrového účtu	59 Kč (mimo 1 měsíc)
• RPSN (údaj není k dispozici)	
Vlastní výpočet <i>XXIR</i>	33,13%
• Celková částka splatná spotřebitelem (údaj není k dispozici)	
Vlastní výpočet	26 946 Kč

4.5.3 Modelová situace č. 3

Komerční banka v rámci svého portfolia služeb nabízí produkt *Optimální půjčka* určený ke konsolidaci úvěrů za velmi zajímavých podmínek. Limit na tento druh úvěru i další podmínky jsou shodné s *Osobním úvěrem*, ale jsou osvobozeny od poplatku za zpracování úvěrové žádosti a doba splácení je až deset let.

Získaná data doplněná vlastními výpočty:

• Úroková sazba	10,68%
• Splátka	3 504 Kč (3 476,43 Kč)
• Měsíční poplatek za vedení úvěrového účtu	50 Kč
• Měsíční poplatek za vedení osobního účtu	51 Kč
• RPSN	12,57% (12,32%)
• Celková částka splatná klientem	346 080 Kč (343 433,28 Kč)
• Pojištění schopnosti splácet	0

V tomto případě je nutno si u KB povšimnout patrného rozdílu 2 646,72 Kč v celkové částce, kterou spotřebitel zaplatí.

4.6 Cetelem

Cetelem s.r.o. je společnost s 15 letou tradicí. Dnes patří mezi největší a nejstabilnější nebankovní poskytovatele úvěrových produktů u nás. K nejdůležitějším produktům patří nákup na splátky přímo u prodejce, a to nejen v obchodech kamenných, ale i internetových. Během působení této společnosti na českém trhu byla nabídka produktů rozšířena o účelové i neúčelové osobní půjčky a kreditní karty.

4.6.1 Modelová situace č. 1

Pro první modelový příklad, kdy požadujeme hotovost, nám společnost Cetelem nabízí **Osobní půjčku na cokoliv**, o kterou lze požádat telefonem, on-line nebo na pobočce. Pro poskytnutí půjčky je nutné splnit následující podmínky:

- věk nad 18 let
- pravidelný a trvalý zdroj příjmů v ČR (nepřípustná je práce ve zkušební době, práce ve výpovědní lhůtě, mateřská ap.)

Potřebné doklady:

- 2x podepsané úvěrové smlouvy
- vyplněný a podepsaný osobní dotazník
- kopie občanského průkazu, popř. i občanského průkazu partnera

- kopie druhého dokladu (pas, řidičský průkaz apod.)
- kopie posledního výpisu bankovního účtu
- potvrzení o výši příjmu popř. dvě poslední výplatní pásky

Získaná data z úvěrové kalkulačky doplněná vlastními výpočty:

- Úroková sazba 14,48%
- Splátka 2 352 Kč (2 351,78 Kč)
- RPSN 15,49%
RPSN nelze porovnat, protože na internetových stránkách společnosti nejsou k dispozici údaje o poplatcích
- Celková částka splatná klientem 141 120 Kč (141 106,80 Kč)
- Pojištění schopnosti splácet 93 Kč

4.6.2 Modelová situace č. 2

Ve druhém příkladě nakupujeme notebook, takže můžeme použít *Nákup na splátky*, např. v internetovém obchodě Alza, který s Cetelem spolupracuje. Vybereme notebook v hodnotě 21 999Kč. Na obr. č. 7 jsou jednotlivé nabídky, z nichž si vybereme, která nám nejvíc vyhovuje, např. 1% měsíčně, abychom dodrželi splatnost 18 měsíců.

Obr. č. 7: Splátkové možnosti při nákupu v internetovém obchodě Alza

Úvěr	Cena zboží	Přímá platba	Cel. částka splatná klientem	Celková výše úvěru	Cena úvěru	Počet měs. splátek x Výše měs. splátek	Úroková sazba (p.a.)	RPSN	Odklad
Jedna desetina	21 999,-	2 200,-	21 990,-	19 799,-	2 191,-	10 x 2 199,-	23,46	26,16 %	0
24 měsíců	21 999,-	0,-	26 376,-	21 999,-	4 377,-	24 x 1 099,-	18,07	19,64 %	0
1% měsíčně	21 999,-	<input type="text" value="0"/>	25 956,-	21 999,-	3 957,-	<input type="text" value="18"/> x 1 442,-	21,63	23,91 %	0
Klasický úvěr	21 999,-	<input type="text" value="0"/>	29 088,-	21 999,-	7 089,-	<input type="text" value="18"/> x 1 616,-	37,46	44,61 %	0

Zdroj: <http://www.alza.cz>

Pro poskytnutí úvěru je nutné splnit stejné podmínky jako u *Osobní půjčky* s minimální cenou objednaného zboží 3 000 Kč.

Potřebné doklady:

- 2x podepsané úvěrové smlouvy
- podepsané prohlášení o udělení souhlasu se zpracováním osobních údajů
- kopie občanského průkazu
- kopie druhého dokladu (pas, řidičský průkaz apod.)
- kopie výpisu bankovního účtu (ne starší 2 měsíců)

Parametry u modelu *1% měsíčně* doplněné vlastními výpočty v závorce:

- Úroková sazba 21,63%
- Splátka 1 442 Kč (1 442,08)
- RPSN 23,91%
RPSN nelze porovnat, protože na internetových stránkách společnosti nejsou k dispozici údaje o poplatcích
- Celková částka splatná klientem 25 956 Kč (25 957,44 Kč)
- Pojištění schopnosti splácet 48 Kč

4.6.3 Modelová situace č. 3

Od roku 2008 nabízí společnost konsolidaci půjček pod názvem *Combi půjčka*. Žadatel musí splňovat stejné podmínky jako u *Osobní půjčky* na cokoliv. Kromě uvedených dokladů je nutné přiložit doklad o řádné úhradě tří posledních měsíčních splátek úvěrů určených ke konsolidaci.

Více informací (úvěrová kalkulačka atd.) na internetových stránkách není k dispozici. Nepomohl ani telefonický kontakt, informace jsou sdělovány pouze osobám, které splňují podmínky pro poskytnutí tohoto úvěru.

4.7 Home Credit a.s.

„Společnost *Home Credit a.s.*, založená v roce 1997, je jedním z předních poskytovatelů spotřebitelského financování v České republice. Nabízí širokou škálu

úvěrových produktů: nákupy na splátky u obchodních partnerů, úvěry na auta, hotovostní půjčky, kreditní karty a revolvingové půjčky.“ (<http://www.homecredit.cz>)

4.7.1 Modelová situace č. 1

Potřebuje-li klient peníze v hotovosti, jako je tomu v prvním modelovém příkladě, poskytuje společnost Home Credit úvěr pod názvem **Potřebujete hotovost?** V rámci tohoto produktu nabízí různé formy čerpání úvěru od jednorázového do výše 40 000 Kč sjednaného na vybrané pobočce České pošty až po úvěr do výše 150 000 Kč, který lze dojednat online nebo prostřednictvím telefonní linky. V žádosti se uvádí příjmy i výdaje domácnosti, ale nedokládá se potvrzení o příjmu. To si však může společnost dodatečně vyžádat.

Potřebné doklady:

- občanský průkaz a druhý doklad totožnosti
- údaje o zaměstnavateli
- číslo bankovního účtu, kam mu budou peníze převedeny

Údaje u online půjčky doplněné vlastními výpočty v závorce:

• Úroková sazba	17,73%
• Splátka	2 619 Kč (2 524,68 Kč)
• Zřízení a vedení úvěrového účtu (jednorázově)	4 140 Kč
• RPSN	21,70% (22,14%)
• Celková částka splatná klientem	157 140 Kč (155 620,80 Kč)
• Pojištění schopnosti splácet	50 Kč

Zde je opět na místě zdůraznit rozdíl 1 519,20 Kč v celkové částce zaplacené klientem, který se ukazuje při srovnání s vlastními výpočty.

4.7.2 Modelová situace č. 2

Nabídka nebankovního úvěru od společnosti Home Credit patří k jedněm z nejsolidnějších nabídek, jak co do informovanosti, propracovanosti, tak i třeba do šíře výhod pro klienta jako vrácení nečerpané půjčky nebo vrácení části úroků při dodržování pravidelných splátek úvěru apod.

Jedním z nejznámějších produktů je nákup na splátky, kdy si zákazník sjedná účelový úvěr na nákup spotřebního zboží přímo u prodejce ve výši 3 000 až 100 000 Kč. Pokud je tedy prodejce partnerem společnosti Home Credit, daný úvěr se sjedná přímo v prodejně, přičemž klientovi stačí pouze dva doklady totožnosti. K úvěru je možné sjednat pojištění ve výši 1,9% z měsíční splátky. Bez poplatků je možné úvěr zcela nebo jen zčásti předčasně splatit. Klient se může rozhodnout mezi několika typy splátkových programů s různou délkou splatnosti. Do splátkové kalkulačky, kterou má společnost Home Credit na svých webových stránkách, byly zadány parametry druhého modelového příkladu pro každý program zvlášť. Srovnání s vlastními výpočty bylo provedeno pouze u vybraného produktu (viz níže).

Klasik – úvěr s délkou splatnosti 6 – 48 měsíců, RPSN 31,9 – 57,1%, rozpětí úrokové sazby není uvedeno, objeví se až po zadání konkrétního úvěru do splátkové kalkulačky. Při koupi zboží musí klient uhradit v hotovosti částku ve výši 9% z ceny zboží, čímž se úvěr sníží. V našem případě se výše úvěru sníží o hotovostní platbu 2 000 Kč na 20 000 Kč, počet splátek zůstává.

- Roční úroková sazba 38,35%
- RPSN 46,90%
- Měsíční splátka 1 486 Kč
- Celková částka splatná spotřebitelem je 26 748 Kč

Přičteme-li k tomu hotovostní platbu ve výši 2 000 Kč, tak za notebook zaplatíme 28 748 Kč.

FAJN24 – úvěr s odloženou první splátkou za dva měsíce, platba v hotovosti činí 5% z ceny zboží a pevně danými 24 splátkami. Pro naše potřeby se tento produkt nehodí.

1% měsíčně – úvěr se splatností 11 – 25 měsíců, s RPSN 23,6 – 24% a navýšením 1% měsíčně. Stejně jako u varianty *Klasik* je hotovostní platba 9%, výše úvěru se sníží o hotovostní platbu na 20 000 Kč, počet splátek zůstává.

- Roční úroková sazba 21,47%
- RPSN 24,00%

RPSN nelze porovnat, protože na internetových stránkách společnosti nejsou k dispozici údaje o poplatcích

- Měsíční splátka 1 312 Kč (1 309,44 Kč)
- Celková částka splatná spotřebitelem je 23 616 Kč (23 569,92 Kč)
Přičteme-li k tomu hotovostní platbu ve výši 2 000 Kč, tak za notebook zaplatíme 25 616 Kč
- Pojištění 25 Kč

Lze si všimnout jistého rozdílu v celkové částce 46,08 Kč.

Desetina – úvěr, kde při koupi musíme zaplatit 10% z ceny zboží v hotovosti, s 10 splátkami ve výši 10% z ceny zboží a s RPSN od 26,2%. Pro naše parametry se nehodí.

Nízké splátky – úvěr se splatností 12 – 72 měsíců, s RPSN 22,00 – 50,30%. Úroková sazba je závislá na výši a délce splácení úvěru. Pro náš úvěr je:

- Roční úroková sazba 38,39%
- RPSN 47,00%
- Měsíční splátka 1 635 Kč
- Celková částka splatná spotřebitelem je 29 430 Kč

Z uvedených variant se pro našeho klienta nejlépe jeví varianta **1% měsíčně**.

Pokud klient řádně splácí daný spotřebitelský úvěr, je mu po určitém čase nabídnut revolvingový úvěr s platební kartou, a pokud i zde platí řádně, je mu nabídnut hotovostní úvěr. V praxi to znamená, že pokud klient řádně splácí např. svou půjčku na notebook, nemusí v budoucnu v případě potřeby žádat o úvěr, ale bude mu automaticky přidělen.

4.7.3 Modelová situace č. 3

Konsolidaci úvěrů společnost nenabízí jako dostupný produkt.

4.8 Provident Financial s.r.o.

Společnost Provident Financial s.r.o. (dále jen Provident) má mnohaletou tradici především ve Velké Británii, v České republice působí 15 let. Na našem trhu nabízí hotovostní i bezhotovostní půjčky pod názvem **Provident – rychlá půjčka na cokoliv**.

Tento produkt je nezajištěný, neúčelový, v rozmezí poskytovaných finančních prostředků 4 000 – 50 000Kč, s délkou splácení 45 nebo 60 týdnů a intervalem splátek jedenkrát týdně.

Úroková sazba je pevně stanovena, bez ohledu na výši půjčky či počet splátek, a činí 21% p. a. Poplatek za zpracování 19%.

RPSN v případě půjčky na 45 týdnů je 70,93% a u půjčky na 60 týdnů 63,91%. Určitou zvláštností je poplatek za hotovostní inkasní službu, která činí u 45 týdnů 46,970% a u 60 týdnů 51,931% z celkové výše úvěru, což celkové splátky značně prodražuje. V podmínkách úvěru se uvádí, že tato služba je dobrovolná a není započítána do RPSN. Dle slov úvěrového pracovníka společnosti Provident, který nechtěl být jmenován, existuje jen malé procento klientů, kteří by tuto službu nevyužívali. Nabízí se tedy otázka, zda jim bylo dostatečně objasněno, co tato služba z finančního hlediska pro ně znamená.

Úvěr lze získat prostřednictvím telefonní linky nebo on-line formuláře na internetu a následně obchodního zástupce. Nespornou výhodou je, že hotovost lze získat již za několik hodin od podání žádosti. Během splácení je možné požádat o dočasné snížení splátek nebo odložení splácení. Posouzení schopnosti splácet je individuální, nepřihlíží se k záznamům v registru dlužníků. Půjčku je možné předčasně splatit, přičemž si společnost účtuje 0,5% z mimořádné splátky při splacení v posledním roce půjčky, v ostatních případech 1%. Pojištění proti neschopnosti splácet společnost neposkytuje.

K žádosti o úvěr je třeba doložit:

- jeden doklad totožnosti
- potvrzení o trvalém bydlišti
- potvrzení o příjmu, případně o výši sociálních dávek

4.8.1 Modelová situace č. 1

Pro tento případ je výše maximální půjčky malá. Čistě hypoteticky je však možné tuto situaci namodelovat.

- Výše půjčky 100 000 Kč

• Úroková sazba	21% p. a.
• Počet splátek	52 (týdnů) * 5 (let) = 260
• Týdenní splátka (Excel)	622 Kč
• Poplatek za zpracování	19 000 Kč
• RPSN	63,91 %
• Celková částka splatná klientem	180 720 Kč
• Poplatek za hotovostní inkasní službu ³	51 931 Kč
• Celkově s inkasní službou	232 651 Kč

Spotřebitel si musí dále uvědomit, že po přepočtení bude muset měsíčně zaplatit zhruba čtyřikrát více tj. $4,33 * 622 = 2\,693$ Kč.

4.8.2 Modelová situace č. 2

Data získaná z úvěrové kalkulačky doplněná vlastními výpočty:

• Doba splácení	60 týdnů (přibližně 14 měsíců)
• Týdenní splátka	484 Kč (413,62 Kč) ⁴
• Měsíční splátka $484 * 4,33$	2 081 Kč
• Poplatek za zpracování	4 180 Kč
• RPSN	63,91 % (97,99%) ve výpočtu nejsou zahrnuty jiné administrativní poplatky
• Celkem ke splacení	28 989 Kč (28 997,20 Kč)

Rozdíl v celkové částce ke splacení v tomto případě činí 8,20 Kč. Pozornost si ale především zasluhuje rozdíl u RPSN (34,08%).

Pokud by se klient rozhodl využít hotovostní inkasní službu, situace by se výrazně změnila.

• Doba splácení	60 týdnů
• Týdenní splátka	674 Kč ⁵

³ Vypočteno dle sazby k 60 týdenní půjčce.

⁴ Ve splátce z úvěrové kalkulačky je zahrnut i poplatek za zpracování.

• Měsíční splátka 674 * 4,33	2 919 Kč
• Poslední splátka	626 Kč
• Poplatek za zpracování	4 180 Kč
• RPSN	63,91 % (234,64%)
• Poplatek za hotovostní inkasní službu	11 403 Kč
• Celkem ke splacení	40 392 Kč (40 400,20 Kč)

Rozdíl v celkové částce ke splacení zde činí 7,80 Kč. Pro klienta je zásadní cena úvěru. Půjčí si 22 000 Kč a zaplatí 40 392 Kč (resp. 40 400,20 Kč). Cena úvěru je tak v tomto případě 18 392 Kč (podle informací uvedených Providentem).

⁵ Do této splátky je zahrnut poplatek za hotovostní inkasní službu.

5 KOMPARACE ÚVĚRŮ

Pro porovnání jednotlivých spotřebitelských úvěrů byly zvoleny následující ukazatele s tím, že vždy jsou jednotlivé situace posuzovány samostatně. Komparace slouží k rozhodnutí, který úvěr je dle daného ukazatele nejvýhodnější, ale v rámci celého posouzení daného úvěru by měly být posouzeny podmínky pro daný úvěr komplexně i s přihlédnutím na jiné faktory, například podmínka přesunu běžného účtu do jiné banky apod.

5.1 Modelová situace č. 1

Ne všichni žadatelé o úvěr mají stejnou výchozí finanční a majetkovou pozici, proto není hned zřejmé, zda požadovaný úvěr získají či nikoliv. Společnosti mají nastaveny různé podmínky a požadavky, které je pro získání úvěru nutno splnit. V tabulce č. 4 můžeme tyto požadavky porovnat.

Tab. č. 4: Porovnání požadavků potřebných k získání úvěru 100 000 Kč

	Další doklad totožnosti	Potvrzení příjmu	Ověřování platební schopnosti	Nutnost běžného účtu u dané společnosti
GE Money Bank	ANO	ANO	ANO	ANO
Česká spořitelna	NE	ANO	ANO	NE
Komerční banka	ANO	ANO	ANO	ANO
Cetelem	ANO	ANO	ANO	NE
Home Credit	ANO	NE	ANO	NE
Provident⁶	NE	ANO	NE	NE

Zdroj: vlastní zpracování, 2012

Bankovní instituce jsou více důkladné v ověřování informací o žadatelích a to hlavně při posuzování bonity klienta, schopnosti splácet své závazky za účelem snížit riziko

⁶ Tento úvěr nelze uzavřít (maximální částka je 50 000Kč), je zde zařazen pouze pro zajímavost.

nesplacení úvěru. Nebankovní instituce mají pravděpodobně jiné mechanismy, jak snížit riziko nesplacení poskytnutých úvěrů jako osobní inkaso apod.

V rámci výše uvedeného mají téměř všechny bankovní instituce podmínku mít otevřený běžný účet, pouze ČS a.s. tuto podmínku nevyžaduje. Je tedy vhodná pro jakéhokoli klienta bez nutnosti měnit veškeré zavedené zvyklosti v rámci plateb.

V tabulce č. 5 můžeme tyto údaje porovnat.

Tab.č.5: Porovnání ročních úrokových sazeb, měsíčních splátek úvěru a RPSN

	Roční úroková sazba (%)	Měsíční splátka úvěru (Kč)	RPSN (%)
GE Money Bank	13,40	2 296	17,70
Česká spořitelna, a.s.	14,40	2 353	17,50
Komerční banka	10,10	2 158	13,90
Cetelem	14,48	2 352	15,49
Home Credit	17,73	2 619	21,70
Provident⁷	21	2 693	63,91

Zdroj: vlastní zpracování, 2012

Z výše uvedeného je patrné, že úrokové sazby i splátky jsou nižší u bankovních než u nebankovních poskytovatelů. Celkově nejlepší pozici má Komerční banka a z nebankovních institucí pak společnost Cetelem, která se svými parametry velmi přibližuje bankám.

Vůbec nejdůležitějším ukazatelem pro porovnávání úvěrů je RPSN. Podle tohoto údaje si opět nejlépe vede Komerční banka. Společnost Cetelem v tomto kritériu dokonce předstihla zbývající dvě bankovní společnosti.

Dále budou uvedeny informace k pojištění schopnosti splácet, zajímavá data, která se týkají minimálních částek hotovostního úvěru, a informace k cenám úvěrů.

⁷ Tento úvěr nelze uzavřít (maximální částka je 50 000Kč), je zde zařazen pouze pro zajímavost.

Tab. č. 6: Minimální částka hotovostního úvěru, cena úvěru a pojištění schopnosti splácet

	Minimální částka úvěru (Kč)	Cena úvěru (Kč)	Pojištění schopnosti splácet
GE Money Bank	30 000	46 730	143
Česká spořitelna, a.s.	30 000	45 732	95
Komerční banka	30 000	36 686	0
Cetelem	20 000	41 120	93
Home Credit	3 000	57 140	50
Provident⁸	4 000	80 720	Nelze

Zdroj: vlastní zpracování. 2012

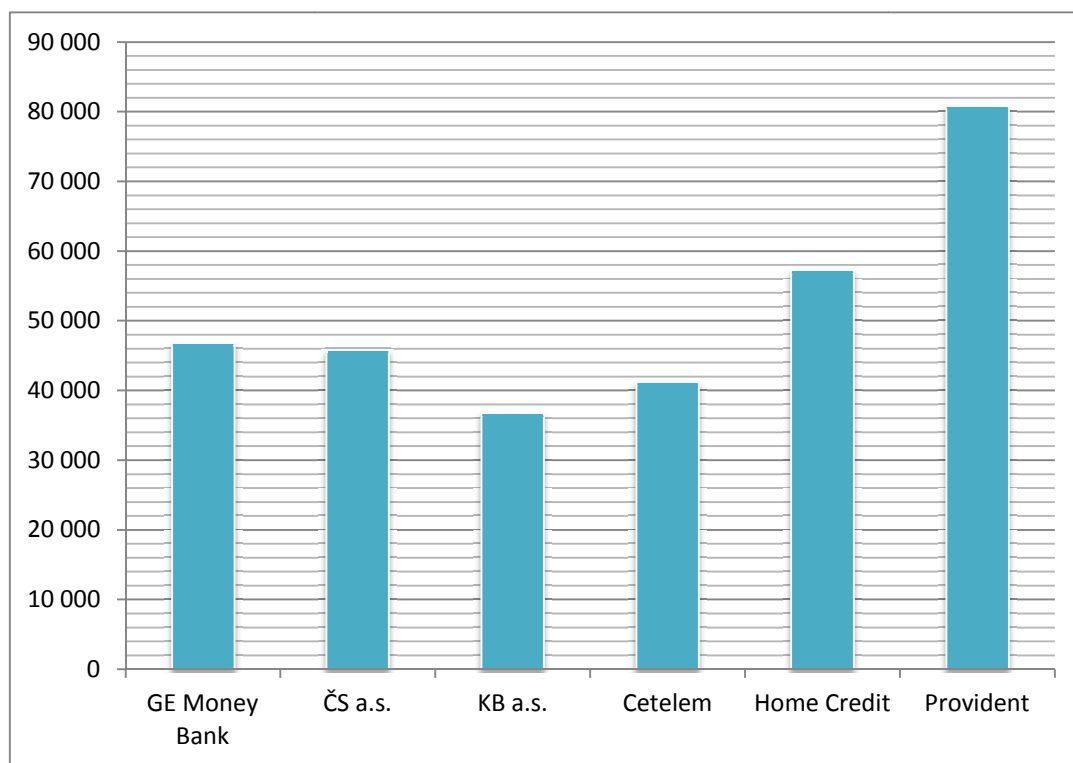
Pojištění úvěru v sobě zahrnuje různé varianty pojištění proti neschopnosti splácet. Tento pojistný produkt nabízejí dnes téměř všechny bankovní instituce i některé nebankovní instituce. Existují různé pojistné produkty zahrnující různé situace, při kterých klient není schopen splácet své závazky z čerpaných úvěrů. Každý klient by si měl důkladně prostudovat pojistné podmínky. Předmětem této práce není rozebrat pojistné plnění, jen srovnat možnosti a náklady na pojištění proti neschopnosti splácet. Byla porovnávána nejlevnější varianta a na nejlepší pozici je opět Komerční banka, která tento produkt nabízí bezplatně, viz tabulka č. 6.

Při analýze jednotlivých produktů byla zjištěna zajímavá skutečnost, která se týká minimální částky poskytovaného hotovostního úvěru. Získání malého objemu finančních prostředků je snazší u nebankovního poskytovatele, který půjčku navíc vyřídí rychle a bez ověřování příjmu. Bankovní poskytovatelé poskytují většinou vyšší minimální částky než nebankovní poskytovatelé, je však otázka za jakou cenu.

⁸ Tento úvěr nelze uzavřít (maximální částka je 50 000 Kč), je zde zařazen pouze pro zajímavost.

Cenou úvěru v tabulce č. 6 rozumíme celkovou splátku úvěru, od které odečteme splátku jistiny. Názorné srovnání vidíme v grafu č. 3. a opět si nejlépe vede Komerční banka.

Graf č. 3 Cena úvěru na 100 000 Kč

Zdroj: vlastní zpracování, 2012

Každý žadatel o úvěr by tedy měl velmi důkladně zvážit, kde si úvěr vezme a kolik jsou skutečné náklady na takto zapůjčené finanční prostředky. Výše uvedená data jsou poměrně srozumitelná. Ve prospěch nebankovních poskytovatelů mluví pouze nižší částky, které si lze půjčit a dostupnost úvěrů.

Z výše uvedeného je také patrné, že u bankovních institucí je splátka úvěrů rozdílná v řádech korun za měsíc, při celkových nákladech je rozdíl v řádech tisíců korun. Při posouzení nebankovních úvěrů jsou náklady na jednu splátku i celkovou splátku výrazně vyšší a rozdílnější.

Při srovnání bankovních a nebankovních úvěrů, především výše všech vynaložených prostředků na úhradu úvěru i poplatků, je zřejmá volba na bankovní úvěr, zejména u Komerční banky.

5.2 Modelová situace č. 2

Tuto modelovou situaci řeší společnosti rozdílnými produkty. Banky pro nižší úvěry doporučují kreditní karty, u splátkových společností je situace pokud možno řešena nákupem na splátky. Provident upřednostňuje peníze v hotovosti, i když varianta převodu na účet je také možná. Při srovnávání budeme postupovat stejným způsobem jako v předchozí modelové situaci. Z tabulky č. 7 je zřejmé, že dosažení tohoto úvěru je mnohem snazší než u předešlého příkladu.. Pouze ČS a Home Credit požadují potvrzení příjmů, ostatní společnosti se spokojí s jedním nebo dvěma doklady totožnosti.

Tab. č. 7: Porovnání požadavků potřebných k získání úvěru na notebook

	Další doklad totožnosti	Potvrzení příjmu	Ověřování platební schopnosti	Nutnost běžného účtu u dané společnosti
GE Money Bank	ANO	NE	NE	NE
Česká spořitelna,	NE	ANO	NE	NE
Komerční banka	NE	NE	NE	NE
Cetelem	ANO	NE	NE	NE
Home Credit	ANO	NE	NE	NE
Provident⁹	NE	ANO	NE	NE

Zdroj: vlastní zpracování, 2012

Roční úroková sazba se u tohoto příkladu podstatně zvýšila, viz tabulka č.8. U bank je to pochopitelné, neboť se jedná o revolvingové úvěry, které je možno opakovaně čerpat. Splátky jsou u všech společností zhruba na stejné úrovni, pouze u Providentu je splátka podstatně vyšší. Tuto splátku jsme museli upravit z týdenní na měsíční. Výše RPSN je nejnižší u splátkových společností. Společnost provident uvádí RPSN nejvyšší a zdaleka neodpovídá našim výpočtům, proto jsou pro srovnání uvedeny v závorce.

⁹ Tento úvěr nelze uzavřít (maximální částka je 50 000Kč), je zde zařazen pouze pro zajímavost

Tab. č. 8: : Porovnání ročních úrokových sazeb, měsíčních splátek úvěru a RPSN

	Roční úroková sazba (%)	Měsíční splátka úvěru (Kč)	RPSN (%)
GE Money Bank	25,08	1 479	39,28
Česká spořitelna, a.s.	19,08	1 415	27,64
Komerční banka	19,90	1 465	33,13
Cetelem	21,63	1 442	23,91
Home Credit	21,47	1 312	24
Provident	21	2 096	63,91 (97,99)
Provident s inkas. službou	21	2 918	63,91 (234,64)

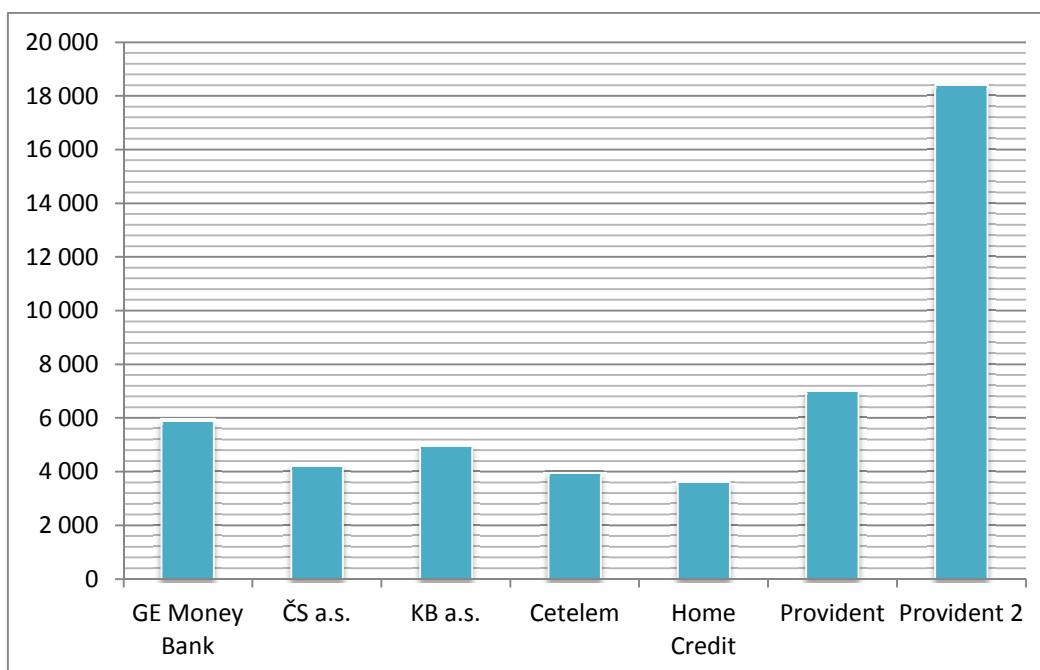
Zdroj: vlastní zpracování, 2012

Tab. č. 9: Minimální částka úvěru, celková splátka úvěru a pojištění schopnosti splácet

	Minimální částka úvěru (Kč)	Cena úvěru (Kč)	Pojištění schopnosti splácet
GE Money Bank	není stanovena	5 864	69
Česká spořitelna, a.s.	není stanovena	4 212	23
Komerční banka	3 000	4 946	0
Cetelem	3 000	3 956	48
Home Credit	3 000	3 616	25
Provident	4 000	6 989	nelze
Provident 2	4 000	18 392	nelze

Zdroj: vlastní zpracování, 2012

Graf č. 4 Celkové náklady úvěru na nákup notebooku za 22 000 Kč

Zdroj: vlastní zpracování, 2012

5.3 Modelová situace č.3

Konsolidace úvěrů je jednou z možností, jak rozložit vyšší částky za splátky krátkodobých a střednědobých úvěrů do dlouhodobých. Tuto možnost však nenabízí všechny finanční instituce, pouze ty nejstabilnější. Z oslovených finančních společností to jsou všechny banky a splátková společnost Cetelem, a.s. Od společnost Cetelem a.s. však nebyla získána potřebná data ke srovnání.

U této modelové situace nebudou již porovnávány podmínky pro získání, protože se shodují s prvním modelovým příkladem. Navíc u všech je nutné dodat smlouvy konsolidovaných úvěrů. Ze stejného důvodu nebude porovnáváno pojištění.

Tab. č. 10: Porovnání úrokových sazeb a RPSN u konsolidace půjček v %

	Úroková sazba (%)	RPSN (%)
Česká spořitelna	13,50	15,86
GE Money Bank	13,90	16,40
Komerční banka	10,68	12,57

Zdroj: vlastní zpracování. 2012

Tab. č. 11: Porovnání měsíční a celkové splátky.

	Měsíční splátka (Kč)	Celková splátka (Kč)
Česká spořitelna	3 824	380 027
GE Money Bank	3 878	386 945
Komerční banka	3 504	346 080

Zdroj: vlastní zpracování, 2012

Z údajů v tabulkách č. 10 a č. 11 je patrné, že dle všech kritérií nabízí KB nejlepší produkt.

Údaj o možné konsolidaci je okrajovým údajem při posuzování spotřebitelských úvěrů. Tato informace slouží především k posouzení dlouhodobých záměrů nebo je-li klient nucen přehodnotit a řešit finanční situaci své domácnosti.

6 ZÁVĚR

Úvěr je služba bankovních i nebankovních institucí, kterých je na českém trhu velké množství. Poskytovatelé půjčují finanční prostředky v různé formě, různé výši, vždy ale za úplatu čili úrok, který je nutné spolu s úvěrem splatit. Úrok představuje pro poskytovatele, tj. věřitele, zisk za svou službu, pro dlužníka představuje úrok náklad spojený s přijatou službou.

Podle závěrů předkládané bakalářské práce obecně platí, že bankovní instituce půjčují peníze za přísnějších podmínek, kdy důkladně posuzují bonitu klienta, tedy jeho schopnost splácet úvěr. Na druhé straně jsou půjčky úročeny nižší úrokovou sazbou, čímž jsou náklady na úvěr také nižší. V tomto ohledu se k nim přibližuje i společnost Cetelem. Ziskat krátkodobý úvěr je mnohem snazší, a to i u bankovních společností.

Úroková sazba a splátka úvěru jsou jedny z prvních informací, které se dostávají k potenciálním klientům, a teprve na jejich základě si budoucí žadatel dohledává ostatní neméně důležité informace. Výše splátky je to, co klient pocítí nejvíce. Každý měsíc, případně každý týden, je nucen vydat určitý objem finančních prostředků na umoření úvěru. Dle srovnání jsou úrokové sazby i splátky u střednědobých úvěrů nižší u bank, naopak u krátkodobých nižších úvěrů jsou na tom lépe splátkové společnosti.

Nejdůležitějším kritériem při srovnávání úvěrů navzájem je RPSN. I zde platí výše uvedená zásada, při nákupu zboží nebo služby je výhodnější využít splátkových prodejů, naopak u vyšších úvěrů s delší dobou splatnosti je lepší oslovit bankovní instituci, v našem případě by byla první volbou Komerční banka.

Pojištění schopnosti splácet je sice službou doplňkovou, ale ne méně důležitou, neboť dává jistotu v krizových situacích. V tomto ohledu lze nejkladněji hodnotit Komerční banku, která u svých produktů poskytuje toto pojištění zdarma.

Každý člověk, který se rozhodne hradit své potřeby prostřednictvím úvěru, by měl řádně zvážit nabídky více poskytovatelů úvěru. Nelze jednoznačně říci, která banka nebo firma je nejlepší. Přesto dle zvolených kritérií a po komplexním zhodnocení se zdá být nejvýhodnější volbou Komerční banka. Je třeba brát v úvahu i fakt, že zdánlivě jasná nejlepší nabídka nemusí být vyhovující třeba pro dodatečnou podmínku převedení běžného účtu do peněžního ústavu poskytujícího úvěr apod. Je proto nutné zvážit celou

nabídku vždy komplexně, od požadavků poskytovatele úvěru na dokumenty, výše splátek, možnosti změn až po zhodnocení svých finančních možností na splácení úvěru při stanovených podmínkách. Poslední jmenované platí obzvláště u nebankovních poskytovatelů úvěru. Zde je nutno odhadnout adekvátně svoji situaci, zda má klient opravdu dost finančních prostředků splácet úvěr a úroky ve stanovené době a objemu. Proto je nutné se důkladně rozmyslet a zjistit si nabídky více poskytovatelů, protože ve chvíli podepsání smlouvy na spotřebitelský úvěr a čerpání finančních prostředků již není jiné cesty, než úvěr řádně splatit spolu s úroky a poplatky. Tato práce je pro takové rozhodování jistým vodítkem a rádcem.

7 SEZNAM TABULEK A OBRÁZKŮ

Graf č. 1: Znázornění klesající tendence úroků a splátek v jednotlivých letech	25
Graf č. 2: Znázornění poměru úmoru a úroku při anuitním splácení	28
Graf č. 3 Cena úvěru na 100 000K	58
Graf č. 4 Celkové náklady úvěru na nákup notebooku za 22 000 Kč.....	61
Obr.č. 1.: Schéma úvěru.....	10
Obr.č. 2: Schéma úvěrového procesu	17
Obr. č. 3: Použití finančního vzorce <i>Platba</i>	27
Obr. č. 4: Zobrazení výsledku finančního vzorce <i>Platba</i>	27
Obr.č. 5 Použití funkce <i>XIRR</i>	31
Obr.č. 6 Výsledek funkce <i>XIRR</i>	32
Obr. č. 7: Splátkové možnosti při nákupu v internetovém obchodě Alza	47
Tab. č. 1: Umořovací plán při konstantním úmoru (Kč)	25
Tab. č. 2: Umořovací plán při anuitním splácení (Kč)	28
Tab. č. 3 Podklad pro konsolidaci úvěrů	36
Tab. č. 4: Porovnání požadavků potřebných k získání úvěru 100 000 Kč	55
Tab.č.5: Porovnání ročních úrokových sazeb, měsíčních splátek úvěru a RPSN	56
Tab. č. 6: Minimální částka hotovostního úvěru, cena úvěru a pojištění schopnosti splácet	57
Tab. č. 7: Porovnání požadavků potřebných k získání úvěru na notebook	59
Tab. č. 8: : Porovnání ročních úrokových sazeb, měsíčních splátek úvěru a RPSN	60
Tab. č. 9: Cena úvěru a pojištění schopnosti splácet	60
Tab. č. 10: Porovnání úrokových sazeb a RPSN u konsolidace půjček v %	61

8 SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

BRKI	Bankovní registr klientských informací
CBCB	Czech Banking Credit Bureau
ČNB	Česká národní banka
ČS	Česká spořitelna, a.s.
HC	Home Credit a.s.
KB	Komerční banka
NRKI	Nebankovní registr klientských informací
Provident	Provident Financial s.r.o.
RPSN	Roční procentní sazba nákladů

9 SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

1. DVOŘÁK, Petr. *Komerční bankovníctví pro bankéře a klienty*. 2. aktualizované vydání, Praha: Linde Praha, a.s., 2001, 467 s., ISBN 80-7201-310-6
2. KALABIS, Zbyněk. *Bankovní služby v praxi*. 1. vydání, Brno: Computer Press, a.s., 2005, 148 s., ISBN 80-251-0882-1
3. PULPÁNOVÁ, Stanislava. *Komerční bankovníctví v České republice*. 1. vydání, Praha: Oeconomica, 2007, 338 s., ISBN 978-80-245-1180-1
4. RADOVÁ, Jarmila, DVOŘÁK, Petr, MÁLEK, Jiří. *Finanční matematika pro každého*. 7. aktualizované vydání, Praha: Grada Publishing, a.s., 2009, 296 s., ISBN 978-80-247-3291-6
5. ŠENKÝŘOVÁ, Bohuslava a kol. *Bankovníctví*. 1. vydání, Praha: Vysoká škola finanční a správní, o.p.s., 2010, 256 s., ISBN 978-80-7408-029-6
6. Zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, §§ 657 – 658 (Smlouva o půjčce)
7. Zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, §§ 497 – 507 (Smlouva o úvěru)
8. Zákon č. 145/2010 Sb., o spotřebitelském úvěru a o změně některých zákonů
9. Zákon č. 19/2012 Sb., novela zákona o rozhodčím řízení a výkonu rozhodčích nálezů

Internetové zdroje:

1. *CETELEM ČR, a.s.* [online] Praha: CETELEM ČR, a.s., 2012, Aktualizace 2012. [cit. 16. 3. 2012] Dostupné z: <http://www.cetelem.cz/>
2. *Czech Banking Credit Bureau*. [online] Praha: Czech Banking Credit Bureau, 2012, Aktualizace 2012, [cit. 2.3.2012] Dostupné z: <http://www.cbcb.cz/>
3. *Česká národní banka*. [online] Praha: Česká národní banka, 2012, Aktualizace 29. 2. 2012, [cit. 29. 2. 2012] Dostupné z: <http://www.cnb.cz/>
4. *Česká spořitelna, a.s.* [online] Praha: Česká spořitelna, a.s., 2012, Aktualizace 2012, [cit. 8.3.2012] Dostupné z : <http://www.csas.cz/>
5. *GE Money Bank, a.s.* [online] Praha: GE Money Bank, a.s., 2012, Aktualizace 2012, [cit. 19.4.2012] Dostupné z: <http://www.gemoney.cz/>
6. *Home Credit a.s.* [online] Brno: Home Credit a.s., 2012, Aktualizováno 2012, [cit. 22.4.2012]

7. *Komerční banka, a.s.* [online] Praha: Komerční banka, a.s., 2012, Aktualizováno 2012, [cit. 8.3.2012] Dostupné z: <http://www.kb.cz/>
8. *Provident Financial s.r.o.* [online] Praha: Provident Financial s.r.o., 2012, Aktualizováno 2012, [cit. 16. 3. 2012] Dostupné z: <http://www.provident.cz/>

10 PŘÍLOHA: SMLOUVA O HOTOVOSTNÍM ÚVĚRU

SMLOUVA O HOTOVOSTNÍM ÚVĚRU „mPŮJČKA PLUS“

Č. GNM026785917 / 2012

uzavřená podle ustanovení § 497 a násl. zákona č. 513/1991 Sb., Obchodní zákoník, ve znění pozdějších předpisů a v souladu s platnými „Podmínky poskytování hotovostních úvěrů v mBank“ (dále jen „Podmínky úvěru mBank“)

Smluvní strany:

BRE Bank S.A., se sídlem ul. Senatorska 18, 00-950 Warszawa, Polsko, zapsaná v Celostátním soudním rejstříku (KRS) – Rejstříku podnikatelů vedeném u Obvodního soudu hl. m. Varšavy, XII. hospodářské oddělení, pod číslem KRS0000025237, REGON: 001254524, vykonávající bankovní činnost na území České republiky prostřednictvím banky BRE BANK S.A., organizační složka podniku, se sídlem Karolinská 654/2, Praha 8, Karlín, PSČ 18600 IČ: 27943445, zapsaná v obchodním rejstříku vedeném Městským soudem v Praze, oddíl A, vložka 58319 adresa pro doručování: mBank, Nile House, Karolinská 654/2, 186 00 Praha 8, tel. kontakt: 844 777 000, email:kontakt@mbank.cz

(dále jen „Banka“)

Žadatel	
Jméno	JANA
Příjmení	KVĚTOVÁ
Rodné číslo	645525/1033
Občanský průkaz / Cestovní pas	Občanský průkaz 105551334
Trvalé bydliště	JIRÁSKOVA 249 , 39811 PROTIVÍN CZE
Korespondenční adresa	JIRÁSKOVA 249 , 39811 PROTIVÍN CZE

(dále jen „Klient“)

(dále také „smluvní strany“)

uzavírají níže uvedeného dne, měsíce a roku tuto:

SMLOUVU O HOTOVOSTNÍM ÚVĚRU „mPŮJČKA PLUS“ Č. GNM026785917 / 2012(dále jen „Smlouva“)

1. Na základě této Smlouvy se Banka zavazuje poskytnout Klientovi na jeho žádost Hotovostní úvěr, tj. bezúčelový a nezajištěný spotřebitelský úvěr ve smyslu zákona č. 145/2010 Sb., o spotřebitelském úvěru a o změně některých zákonů, ve výši 11000,- Kč (dále jen „Úvěr“) a Klient se zavazuje tento Úvěr splatit a zaplatit úroky a další příslušenství Úvěru, a to za podmínek níže uvedených.
2. Úvěr bude vyplacen jednorázovým bezhotovostním převodem na Klientův účet mKONTO (dále jen „účet mKONTO“) s číslem 670100-2202622034/6210 .
3. Úvěr se poskytuje pro účely přímo nesouvisející s podnikáním či samostatným výkonem povolání a pro účely podnikání ani samostatného výkonu povolání nesmí být použit.
4. Klient se zavazuje splácet Úvěr ve formě 60 měsíčních splátek vždy 8 den každého měsíce v předpokládané výši 267 Kč. První splátka Úvěru může být vyšší a je splatná po nejméně 28 dnech od prvního čerpání Úvěru, nejpozději však do 61 dnů ode dne prvního čerpání Úvěru. Dnem úhrady splátky Úvěru se rozumí den, ve kterém byla příslušná částka inkasována z účtu mKONTO. Konkrétní výše měsíčních splátek Úvěru, včetně aktuální výše úrokové sazby a období po kterou budou spláceny, jiné poplatky, časové rozvržení je uvedeno v Harmonogramu splátek, který Klient obdrží prostřednictvím Internetového bankovníctví mBank po poskytnutí Úvěru.
5. Klient se zavazuje splatit Bance Úvěr nejpozději do 60 měsíců ode dne poskytnutí Úvěru, přičemž datum poslední splátky Úvěru je specifikován v Harmonogramu splátek.
6. Klient je oprávněn předčasně splatit část nebo celou výši Úvěru způsobem specifikovaným v Podmínkách úvěru mBank. Banka je oprávněna účtovat Klientovi poplatek za předčasné splacení Úvěru dle aktuálního „Sazebníku bankovních poplatků mBank“, nejvýše však ve výši 1% z předčasné splacené části celkové výše Úvěru, pokud doba mezi předčasným splacením a sjednaným koncem Úvěru přesahuje jeden rok anebo 0,5 % z předčasné splacené části celkové výše Úvěru, pokud doba mezi předčasným splacením a sjednaným koncem Úvěru nepřesahuje jeden rok .
7. Poskytnutý Úvěr bude splácen bezhotovostními převody peněžních prostředků z účtu mKONTO. Smluvní strany se dohodly, že splátku Úvěru, úhradu poplatků, smluvních pokut a úroků z prodlení, jakož i případné náklady spojené s uplatněním pohledávky, je Banka oprávněna provádět z účtu mKONTO, a to před ostatními platbami a bez předchozího upozornění, k čemuž jí Klient výslovně uděluje svůj souhlas. Klient s úhradou výše uvedených plateb výslovně souhlasí a zavazuje se, že včas zajistí dostatek finančních prostředků na osobním účtu mKONTO k jejich úhradám.

§ 2

Za den uvolnění Úvěru se považuje den kdy Banka provede připsání peněžních prostředků v požadované výši na Účet mKONTO (dále jen „Den uvolnění úvěru“). Okamžik připsání těchto prostředků na účet mKONTO je okamžikem čerpání Úvěru.

§ 3

1. Klient v souladu s platným „Sazebníkem bankovních poplatků mBank“ (dále jen „Sazebník“), který je dostupný na internetových stránkách Banky a na zákaznické lince „mLinka“, uhradí ve prospěch Banky tyto poplatky:
 - a) poplatek za poskytnutí Úvěru ve výši 165,00 Kč,
 - b) poplatky, které souvisí s vedením účtu mKONTO,
 - c) případné poplatky za zvláštní služby nebo úkony Banky, které nejsou součástí poskytnutí Úvěru a Klient o ně Banku požádá, a to ve výši podle platného Sazebníku.
2. Banka poplatek za poskytnutí Úvěru, uvedený v § 3 odst. 1 písm. a) této Smlouvy, jakož i poplatek uvedený v § 3 odst. 1 písm. c) této Smlouvy inkasuje z účtu mKONTO, k čemuž jí Klient výslovně uděluje svůj souhlas.
3. Pokud Klient splní všechny své závazky plynoucí z této Smlouvy, jsou poplatky podle § 3 odst. 1 této Smlouvy a splátky úroků a jistiny všemi platbami, ke kterým je Klient touto Smlouvou zavázán.
4. Výše jednotlivých poplatků může být měněna. Změna výše poplatků je závislá na změně cenových podmínek na mezibankovním trhu, finanční politice mBank, změně obecně závazných právních předpisů

a výši nákladů na vedení operací hrazených Bankou včetně tržních parametrů ovlivňujících tuto výši, jako je zejména: míra inflace, valutové kurzy, referenční sazby úročení vyhlášené ČNB. Změny výše poplatků provedené Bankou nejsou považovány za změnu Smlouvy a nevyžadují uzavření písemného dodatku k této Smlouvě.

5. O změnách výše poplatků spolu s uvedením datumu vstupu jejich v planost, Banka informuje Klienta prostřednictvím mLinky nebo internetových stránek mBank.
6. Klient podpisem této Smlouvy potvrzuje, že se seznámil s obsahem Sazebníku, který tvoří přílohu č. 3 této Smlouvy.

§ 4

1. Roční procentní sazba nákladů vypočtená v souladu s ustanovením § 10 zákona č. 145/2010 Sb., o spotřebitelském úvěru a o změně některých zákonů (dále jen "Zákon") Úvěru činí 16.59 % (dále jen „RPSN“).
2. RPSN má informativní povahu a její výpočet platí za předpokladu, že Úvěr bude čerpán jednorázově v plné výši a že budou dodrženy všechny podmínky Úvěru dohodnuté v této Smlouvě, zejména podmínky splácení, úroková sazba, poplatky a ostatní platby zůstanou neměnné. Pokud dojde ke změně výše uvedených předpokladů, změní se i výše RPSN.
3. Celková částka splatná Klientem v souvislosti s Úvěrem vypočítána ke dni uzavření Smlouvy činí 16350,00 .,- Kč, přičemž tato částka znamená součet výše Úvěru a celkových nákladů Úvěru. Do celkových nákladů Úvěru jsou zahrnuty: úrok, poplatek za poskytnutí Úvěru, poplatky za vedení účtu mKONTO. Do Celkových nákladů se nezapočítávají náklady splatné Klientem v důsledku neplnění některého ze závazku stanoveného ve Smlouvě.

§ 5

1. Úroková sazba poskytnutého Úvěru ke dni uzavření Smlouvy činí 15,90 % p.a.
2. Banka účtuje úroky v měsíčních intervalech, za období ode Dne uvolnění Úvěru až do dne, který předchází dni splacení Úvěru. V případě dřívějšího splacení účtuje Banka úroky za období využívání Úvěru až do dne, který předchází dni dřívějšího splacení Úvěru.
3. Sankční úroková sazba ze zadlužení po splatnosti platná ke dni uzavření této Smlouvy činí 30 % p.a. (dále jen „Sankční úroková sazba“).
4. Úroková sazba Úvěru a Sankční úroková sazba může být ze strany mBank změněna v průběhu platnosti Úvěrové smlouvy v případě změny některého z následujících parametrů peněžního a kapitálového trhu v České republice:
 - a) změny sazeb mezibankovního trhu (PRIBOR),
 - b) změny repo sazby, lombardní sazby, diskontní sazby nebo míry povinných minimálních rezerv, stanovených Českou národní bankou,
 - c) ukazatele roční míry inflace oproti minulému kalendářnímu roku publikovaného Českým statistickým úřadem,
 - d) případně jiných makroekonomických parametrů,a to v rozsahu odpovídajícím změně těchto parametrů a poměru těchto parametrů k dosavadní úrokové sazbě.
5. Bank informuje Klienta o každé změně úročení Úvěrů, a to zejména prostřednictvím mLinky a Internetového bankovníctví mBank. 6. Změna výše úrokových sazeb Úvěru provedená v souladu s touto Smlouvou není považována za změnu Smlouvy a nevyžaduje uzavření písemného dodatku k této Smlouvě.

§ 6

1. V případě prodlení Klienta s úhradou jakéhokoliv závazků ze Smlouvy je Banka oprávněná zejména:
 - a) úročit dlužnou částku Sankční úrokovou sazbou uvedenou v Úrokovém listku mBank,

- b) požadovat uhrazení poplatku, smluvní pokuty a jiných plateb souvisejících s prodlením Klienta dle Sazebníků,
- c) ukončit smluvní vztah s Klientem,
- d) prohlásit svým rozhodnutím závazek Klienta za ihned splatný,
- e) přijmout opatření směřujícího k uhrazení dlužné částky, tj. zejména k provedení započtení dlužné částky s jakýmkoliv finančními prostředky nacházejícími se na bankovních účtech Klienta vedenými v Bance,
- f) zahájit vymahání závazku Klienta, a to i prostřednictvím třetích osob,
- g) postoupit pohledávky za Klientem,
- h) informovat příslušné registry dlužníků.

§ 7

1. Klient je oprávněn odstoupit od Smlouvy ve lhůtě 14 dnů od jejího uzavření, a to prostřednictvím písemného odstoupení, které je dostupné na internetových stránkách Banky. Lhůta pro odstoupení se považuje za dodrženu, pokud Klient odešle výše uvedené odstoupení v poslední den lhůty, a to na adresu Bank: mBank, Nile House, Karolinská 654/2, 186 00 Praha 8.
2. Pokud Klient čerpal Úvěr před uplynutím lhůty pro odstoupení, je povinen bez zbytečného prodlení, nejpozději do 30 dnů od odeslání písemného odstoupení Bance, splatit vyčerpanou část Úvěru včetně úroků z vyčerpané části Úvěru ode dne čerpání Úvěru do dne splacení. V případě odstoupení Klienta od Smlouvy nemá Banka právo požadovat po Klientovi žádná další plnění s výjimkou nevratných plnění zaplacených Bankou orgánům veřejné správy nebo jiným osobám pověřeným jejím výkonem či poplatků za zvláštní služby nebo úkony Banky, které nejsou součástí Úvěru a/nebo na jeho poskytnutí nejsou závislá a Klient o tyto služby nebo úkony Banku požádal.

§ 8

1. Klient je kdykoliv oprávněn vypovědět Smlouvu bez udání důvodu, a to s výpovědní lhůtou 30 dnů, počítanou ode dne odeslání písemné výpovědi Bance a to na adresu Bank: mBank, Nile House, Karolinská 654/2, 186 00 Praha 8.
2. Banka je oprávněna vypovědět Smlouvu, a to s výpovědní lhůtou 30 dnů od doručení písemné výpovědi Klientu v případě:
 - a) zjištění, že Klient v souvislosti s poskytnutým Úvěrem porušil platné právní předpisy, ustanovení Smlouvy nebo Podmínek, případně jiných podmínek Banky závazných pro Klienta,
 - b) zhoršení úvěrové schopnosti Klienta,
 - c) značného snížení reálné hodnoty případného právního zajištění zřízeného k poskytnutému Úvěru,
 - d) v případě předložení nepravdivých nebo falešných dokumentů, prohlášení či údajů Klienta při sjednávání Úvěru a posuzování Klientovy úvěrové schopnosti,
 - e) pokud nastaly okolnosti, které nebyly Bance známy v den podání žádosti o Úvěr a které by mohly ohrozit včasné splacení Úvěru,
 - f) pokud byl na majetek Klienta podán návrh na exekuci nebo konkurzní, respektive insolvenční či vyrovnací řízení.
3. V případě podání výpovědi ze strany Klienta či Banky má Banka právo okamžitě pozastavit nebo odmítnout čerpání Úvěru Klientem a odmítnout poskytnout Klientu k dispozici jistinu Úvěru nečerpanou do dne podání výpovědi, a to ode dne podání výpovědi.
4. Následující den po uplynutí výpovědní lhůty se všechny nesplacené pohledávky Banky stávají splatné, tj. stávají se Zadlužením po splatnosti a Klient je povinen tyto pohledávky bezpodmínečně uhradit, a to zejména celý vyčerpaný Úvěr spolu s sjednaným úrokem, poplatkami a jiným příslušenstvím vyplývajícím z této Smlouvy.
5. Neuhrazení vzniklého Zadlužení po splatnosti Klientem se považuje za porušení podmínek Smlouvy a Banka je oprávněna úročit Zadlužení po splatnosti částkou sankční úrokové sazby uvedené v Úrokovém listku mBank.
6. V případě vzniku Zadlužení po splatnosti je dále Banka oprávněna zahájit vymahání všech

- nesplacených pohledávek a to i prostřednictvím třetích osob.
7. Jakékoliv splátky zaplacené Klientem, které nepostačují k vyrovnání všech splatných závazků Klienta, se bez ohledu na případné pokyny Klienta započtou proti těmto splatným závazkům Klienta v následujícím pořadí:
- a) provize, poplatky a jiné náklady spojené s Smlouvou,
 - b) náklady na vymáhání, v tom náklady na upomínky, výzvy a jiné zdůvodněné náklady,
 - c) úroky z pohledávek po splatnosti,
 - d) dlužná jistina Úvěru,
 - e) průběžné úroky z čerpaného Úvěru,
 - f) jistina Úvěru před termínem splatnosti

§ 9

1. Nedílnou součástí této Smlouvy jsou Podmínky poskytování hotovostních úvěrů v mBank, Sazebník, Úrokový lístek mBank a Formulář obsahující standardní informace o spotřebitelském úvěru.
2. Záležitosti výslovně v této Smlouvě neupravené se řídí Podmínkami úvěru mBank, Sazebníkem a dále obecně platnými právními předpisy.
3. Klient podpisem této Smlouvy potvrzuje, že se s obsahem Podmínek úvěru mBank, Sazebníkem, Úrokového lístku mBank jakoú i Formulářem obsahujícím standardní informace o spotřebitelském úvěru seznámil, souhlasí s nimi a zavazuje se je dodržovat.
4. Úvěr, poskytovaný na základě této Smlouvy, je Hotovostním úvěrem mPůjčka plus podle Části II Podmínek poskytování hotovostních úvěrů mBank.
5. Spolu s podpisem této Smlouvy Klient poskytuje Bance svůj souhlas se zpracováním svých osobních údajů, včetně zpracování těchto údajů jinými členy skupiny BRE Bank a v registrech klientských informací, do nichž je Banka zapojena. Tento souhlas je obsahem samostatného ujednání mezi Klientem a Bankou.
6. V případě stížnosti plynoucí z porušení povinností ze Smlouvy má Majitel možnost obrátit se na Banku. Pokud se smluvními stranami nepodaří vyřešit stížnost ke spokojenosti Majitele, má Majitel možnost se v souladu s Kodexem chování mezi bankami a klienty obrátit se stížností na Českou bankovní asociaci, se sídlem Vodičkova 30, 110 00 Praha 1 nebo Finančního Arbitra ČR, případně na orgán bankovního dohledu, kterým je Komise Finančního Dohledu („Komisja Nadzoru Finansowego“) se sídlem Plac Powstańców Warszawy 1, 00-950 Varšava, Polsko a Česká národní banka se sídlem v Praze s doručovací adresou Na Příkopě 28, 115 03 Praha 1, a orgán dozoru nad právy spotřebitelů, oprávněným přijímat jejich stížnosti z porušení spotřebitelských smluv, kterým je Česká Národní Banka se sídlem v Praze, doručovací adresa Na Příkopě 28, 115 03 Praha 1.
7. Dohled na činnost Banky vykonává Komise Finančního Dohledu („Komisja Nadzoru Finansowego“) se sídlem Plac Powstańców Warszawy 1, 00-950 Varšava, Polsko a Česká Národní Banka se sídlem v Praze, doručovací adresa Na Příkopě 28, 115 03 Praha 1. Dohled nad oblastí spotřebitelských úvěrů ve smyslu zákona č. 145/2010 Sb. o spotřebitelském úvěru, ve znění pozdějších předpisů, provádí Česká Národní Banka se sídlem v Praze, doručovací adresa Na Příkopě 28, 115 03 Praha 1.

§ 10

1. Majitel účtu prohlašuje pro účely § 18 zákona č. 21/1992 Sb., o bankách, ve znění pozdějších předpisů, že není osobou se zvláštním vztahem k mBank ve smyslu ustanovení § 19 tohoto zákona.
2. Tato Smlouva je vyhotovena v 2 stejnopisech, přičemž Banka a každý z Klientů obdrží po jednom stejnopisu.
3. Tato Smlouva nabývá platnosti a účinnosti ode dne podpisu smluvními stranami nebo dnem jejího odsouhlasení a odeslání Bance elektronickými prostředky Internetového bankovníctví mBank.

V Praze dne 2012-03-19

V Praze dne 2012-03-19

Robert Chrištof
obchodní ředitel mBank

.....
Podpis Žadatele

Tatiana Bačíková
zástupce oddělení Risku

Přílohy:

1. Podmínky pro zakládání a vedení účtů v mBank
2. Souhlas Klienta se zpracováním osobních údajů
3. Sazebník bankovních poplatků mBank
4. Úrokový lístek mBank
5. Formulář – standardní informace o spotřebitelském úvěru

Abstrakt

KVĚTOVÁ, Jana. *Analýza a komparace spotřebitelských úvěrů a půjček v ČR*. Bakalářská práce. Plzeň: Fakulta ekonomická ZČU v Plzni, 69 s., 2012

Klíčová slova: úvěr, půjčka, úvěrový proces, úroková sazba, splátka,

Tématem předložené bakalářské práce je možnost krátkodobého až střednědobého dluhového financování soukromých osob, neboť toto téma stále neztrácí na své aktuálnosti. První tři kapitoly se zabývají základním rozdělením úvěrů, jednotlivými kroky úvěrového procesu a specifikací kritérií, podle kterých jsou následně úvěrové produkty hodnoceny. Na základě těchto teoretických poznatků je provedena analýza a následné srovnání vybraných úvěrových produktů, což by mělo přispět k lepší orientaci na trhu spotřebitelských úvěrů a půjček. Analýza je provedena na třech typově odlišných modelových situacích, u třech bankovních a třech nebankovních společností. Při srovnání je vždy vybrána nejvhodnější varianta.

Analysis and comparison of consumer credits and loans in Czech republic

Key words: credit, loan, credit process, interest rate, instalment, payment,

The topic of the submitted thesis is possibility of short to medium-term debt financing of private persons. This seems to be still very up-to-date subject. First three chapters are devoted to basic dividing of credits, to particular steps in credit process and to specification of criteria which credit products are then evaluated by. Based on these theoretical findings selected credit products are analyzed and subsequently compared. The analysis includes three different model situations, three banks and three non-banking companies. The best option is chosen in each comparison.